

Växtskyddsåret 2008

Halland, Skåne och Blekinge

Jordbruksinformation 24 – 2008

§

Titel: Växtskyddsåret 2008 Halland, Skåne och Blekinge.
Författare: Torbjörn Ewaldz, Gunilla Berg och Michaela Baumgardt
Redaktör: Alf Djurberg
Utgivare: Jordbruksverket, 551 82 Jönköping
Tel 036-15 50 00 (vx), fax 036-19 05 46
Publ. Datum: november 2008.
ISSN: 1102-8025
Copyright: Eftertryck tillåts om källan anges.

Omslag: Gulrost
Foto: Peder Waern
Skriften är tryckt vid Jordbruksverket, Jönköping

VÄXTSKYDDÅRET 2008

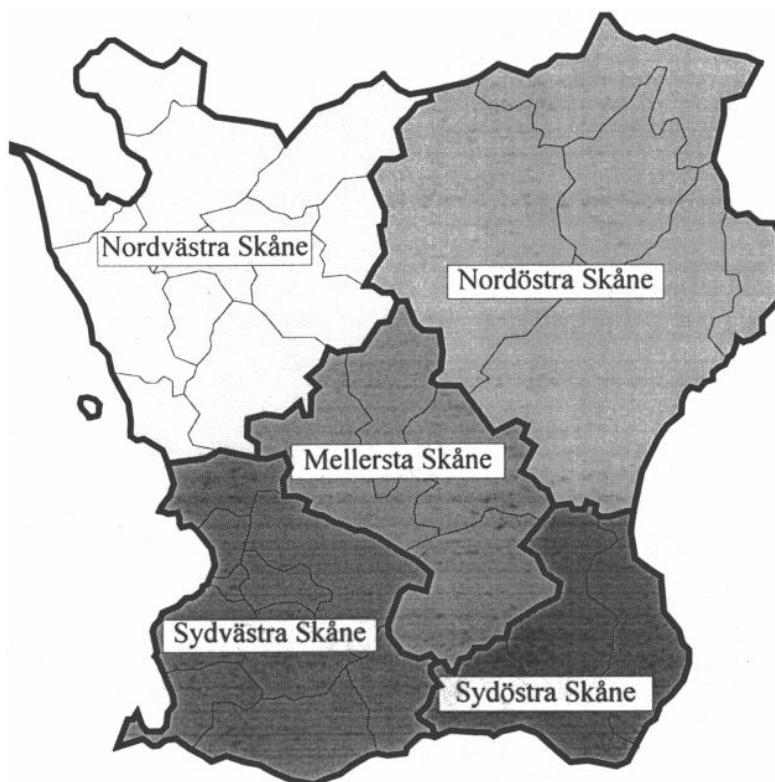
Halland, Skåne och Blekinge

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning	5
Vädret 2007/08	6
Höstvete	10
Råg	19
Rågvete	22
Höstkorn	26
Vårvete	31
Vårkorn	34
Havre	38
Ärter	41
Höstraps	43
Potatis	46
Sockerbetor	49

INLEDNING

I denna skrift sammanfattas resultaten av prognos- och varningsverksamheten i Halland, Skåne och Blekinge under växtskyddsåret 2008. Redovisningen är kortfattad och består främst av tabeller och figurer.

Figur 1. Karta över Skåne med områdesindelning.

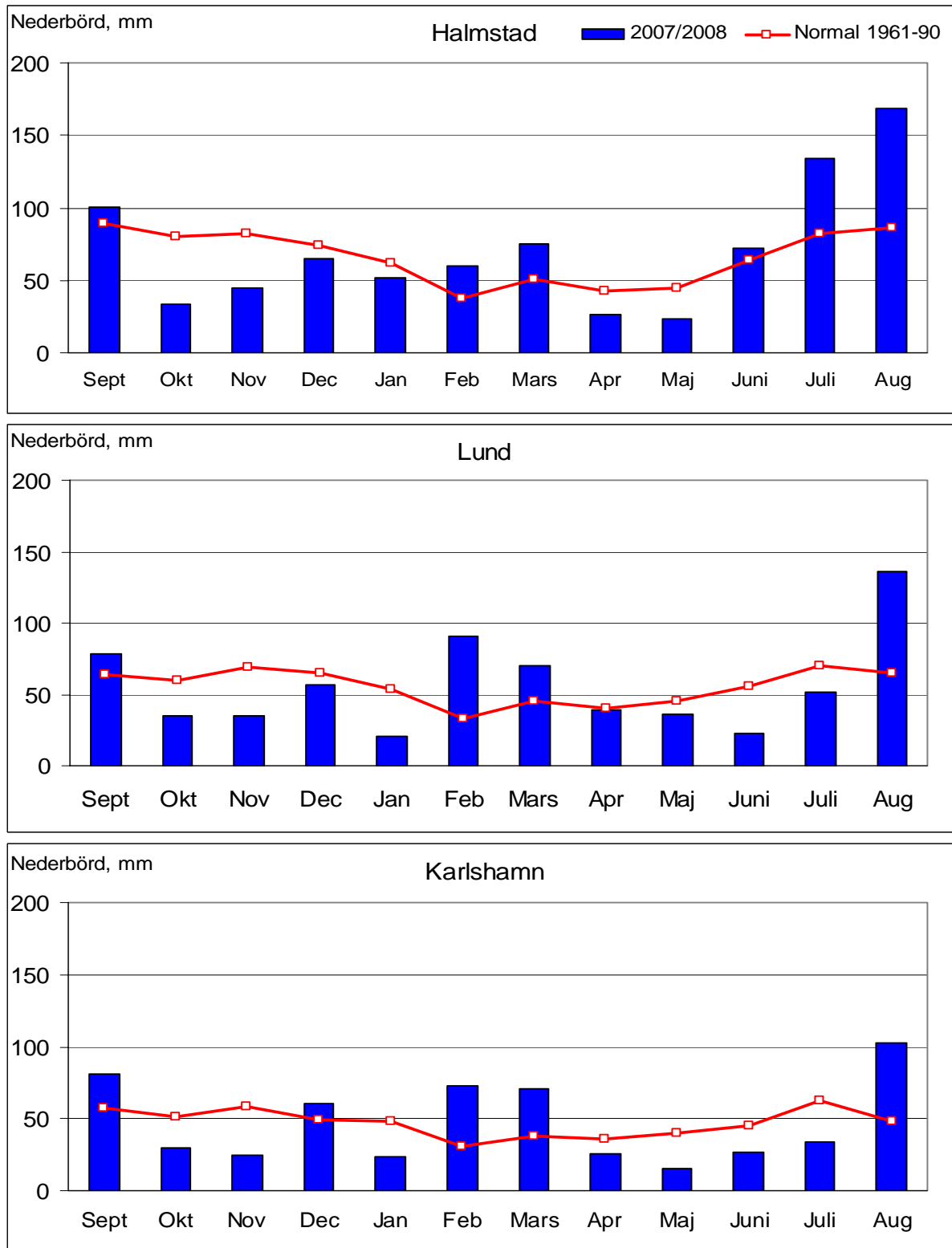
En del sortförsök för stråsäd utnyttjas inom prognos- och varningsverksamheten och då har två till fem sorter avlästs i samma försök, vilket resulterar i två till fem varningsfält.

Tabell 1. Antalet varningsfält under 2008 för elva grödor i sju områden.

Område	Höstvete	Råg	Rågvete	Höstkorn	Vårvete	Vårkorn	Havre	Art	Höstraps	Potatis	S-betor	Summa
Halland	3	1	1	0	1	4	4	1	1	7	2	25
NV Skåne	18	2	8	1	2	11	4	1	2	2	1	52
SV Skåne	24	7	1	8	5	15	3	0	3	1	2	69
M Skåne	4	3	0	0	0	8	1	0	1	2	1	20
SÖ Skåne	16	3	0	2	1	11	0	2	2	3	2	42
NÖ Skåne	9	2	1	2	3	8	3	1	1	2	3	35
Blekinge	4	1	2	1	3	4	3	1	1	2	2	24
Summa	78	19	13	14	15	61	18	6	11	19	13	267

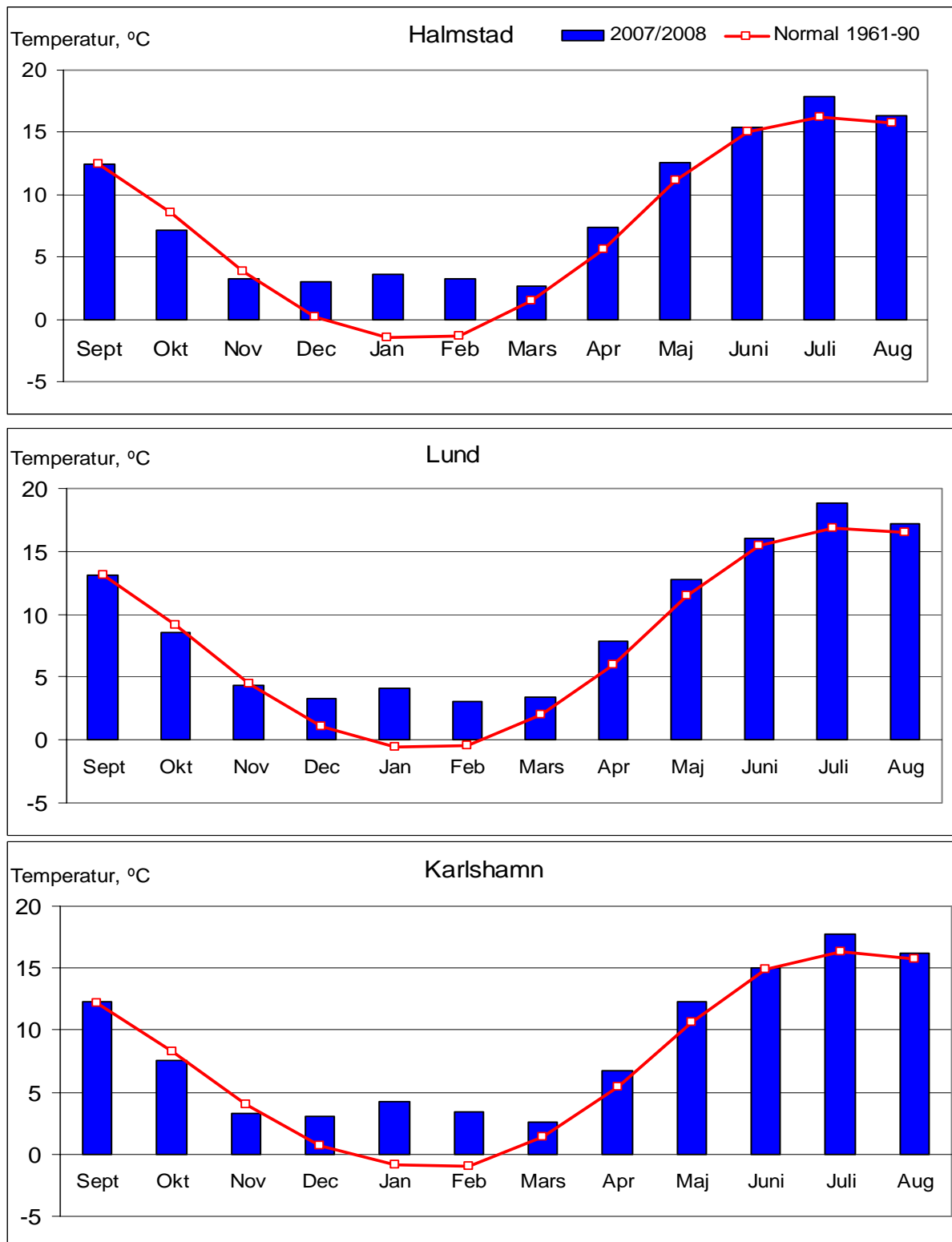
VÄDRET 2007/08

Växtodlingsåret var som helhet relativt normalt vädermässigt, men med en ovanligt mild vinter. Temperaturen under hösten var normal eller något därunder. I september blev regnmängden normal, medan oktober och november var nederbördsfattiga. I november kom en del av nederbörden som snö, men snötäcket blev inte långvarigt då vintermånaderna

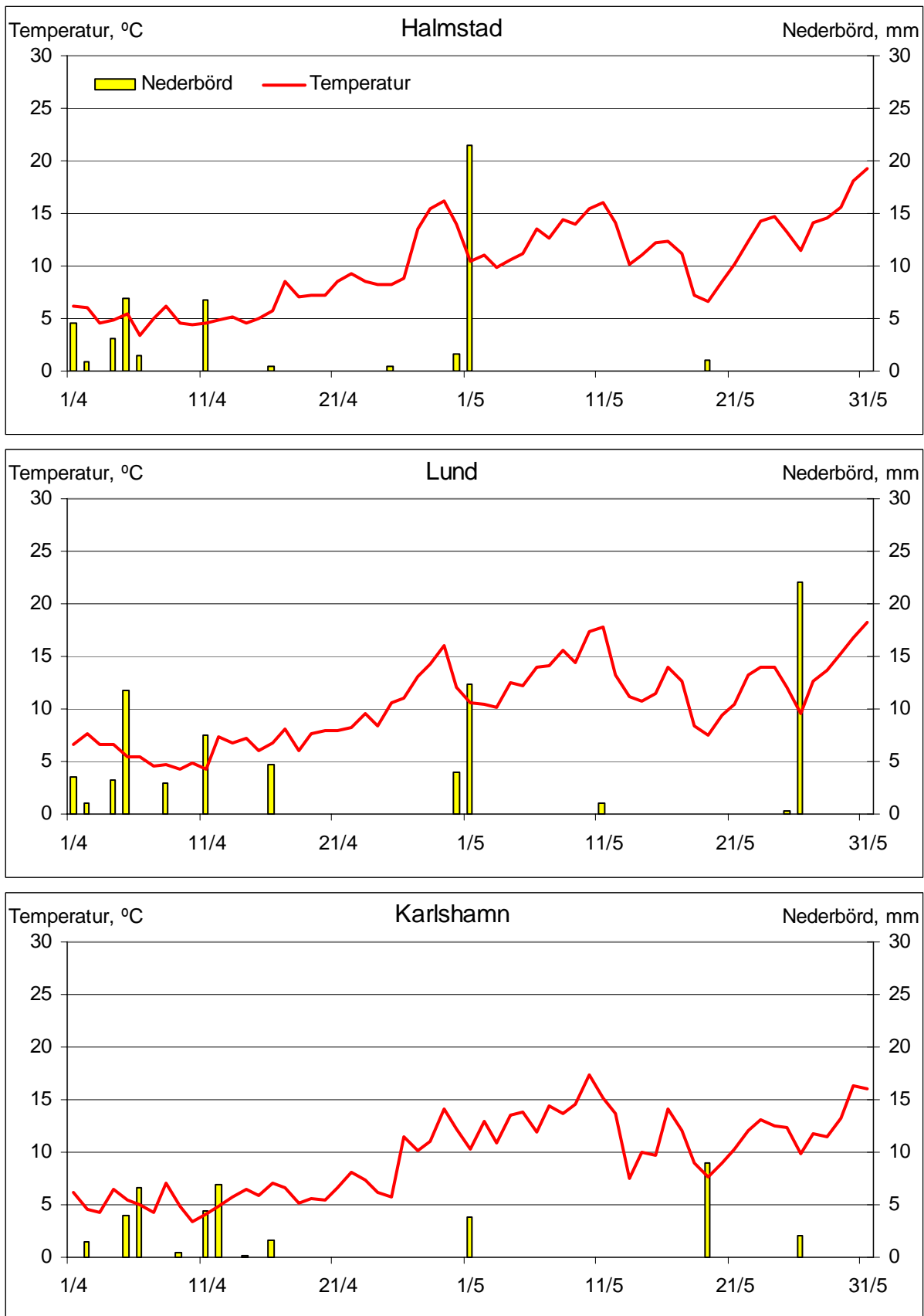
Figur 2. Månadsvis nederbörd vid tre olika platser 2007/2008 (enl. SMHI).

december till februari var ovanligt varma. Februari och mars var nederbördsrika månader och vårsådden kom därför igång relativt sent. Dessutom kom runt påsk (slutet av mars) åter en köldknäpp med snö. Försommaren var sedan ovanligt torr och ganska varm. Maj månad var mycket nederbördsfattig och regn kom endast vid ett fåtal tillfällen i denna månaden.

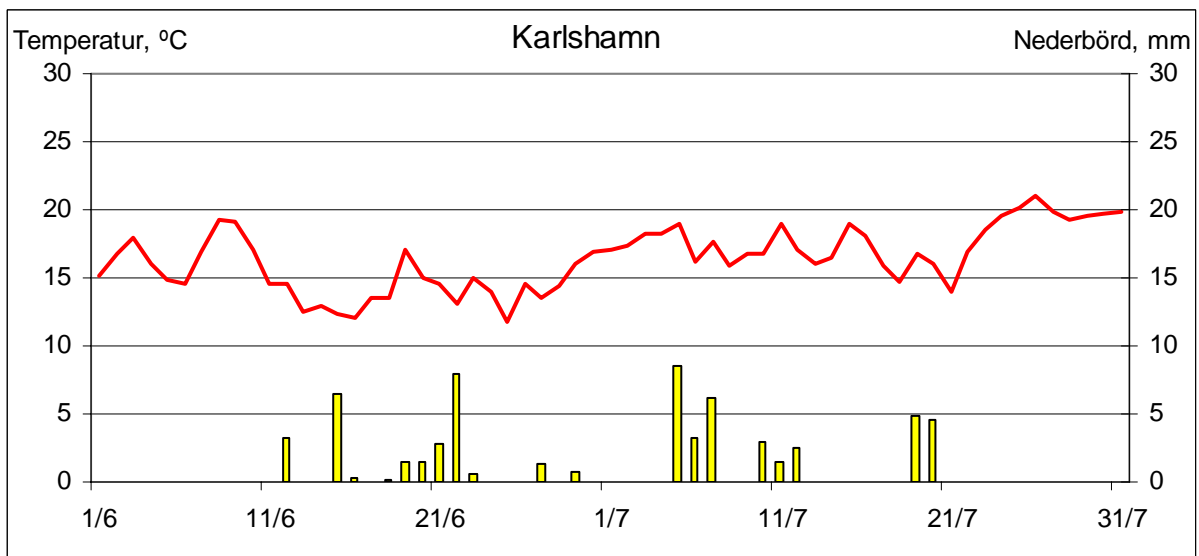
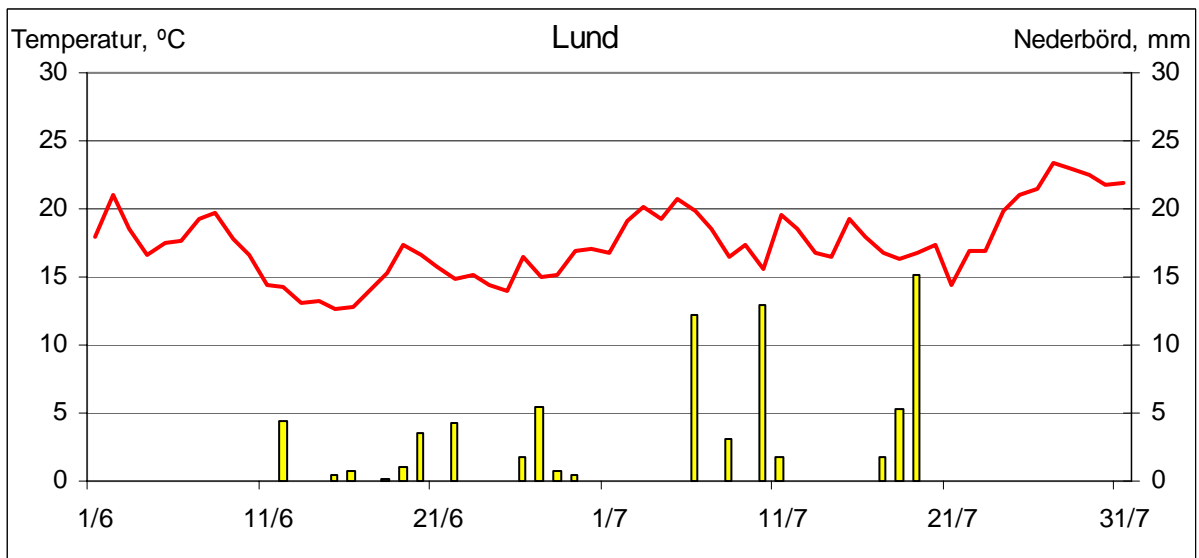
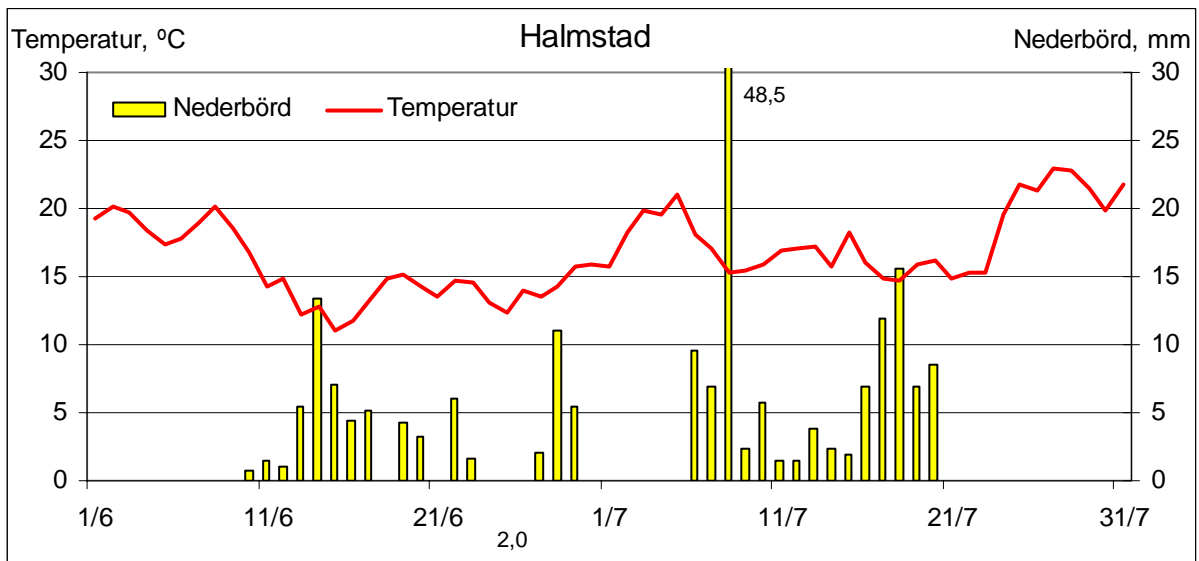

Figur 3. Månadsvis temperatur vid tre olika platser 2007/2008 (enl. SMHI).

I senare delen av juni och juli drog ostadigare luftmassor in och regndagarna ökade. Dock var temperaturerna över medel även för sommarmånaderna.

Figur 4. Dygnsvis nederbörd och temperatur april-juli 2008 vid tre olika platser.

Dygnsnederbörd överstigande 30 mm anges med siffror.

HÖSTVETE

Sammanfattning

Den milda vintern medförde att övervintringen var god. Till skillnad från förra året noterades inga angrepp av **rödsotvirus**, vilket berodde på att temperaturerna under hösten var normala eller strax därunder. Detta missgynnade bladlössen och smittspridningen av virus blev därför liten.

Viss risk för angrepp av **stråknäckare** befarades efter den milda och fuktiga vintern. Det torra vädret under april och maj minskade dock risken och vårgraderingen av stråknäckare visade att angreppen var små till måttliga. Sommaren fortsatte med nederbördsmängder under det normala och angreppen vidareutvecklades inte. Vid den senare graderingen i DC 75 var det inget fält som översteg skadetröskeln. Även angreppen av **rotdödare** var små.

Angreppen av **gulrost** blev mycket stora 2008 med angreppsnivåer jämförbara med gulroståret 1990. De stora angreppen kan delvis förklaras av att en ”ny” ras av gulrost uppträdde för vilken vissa av de odlade sorterna (främst Tulsa men även SW Gnejs) visade sig vara mycket mottagliga. En synnerligen viktig del i angreppens storlek är den stora smittspridningen som skedde redan under hösten 2007 samt den milda vintern då gulrosten kunde fortsätta uppföras med flera nya generationer. Den ”nya” rasen har inte förekommit på många år och observerades senast i Danmark 1995.

Betydande angrepp av gulrosten noterades redan i början av april. Angreppen förekom oftast inte i *foci* (punktvisa smitthärdar), vilket brukar vara den normala bilden tidigt på våren, utan var redan då väl spridda ute i fälten. I slutet av april hade angrepp noterats i hela Skåne utom i den NÖ delen. Gulrosten fortsatte att utvecklas under hela säsongen och även axangrepp förekom. En viss skillnad i angreppsgrad konstaterades mellan olika områden, med störst angrepp i de södra och västra delarna av Skåne. Angreppen i Halland och Blekinge blev små. Mycket stora skillnader i mottaglighet mellan sorterna konstaterades. I fyra av sortförsöken (L7-101) var angreppen mycket stora och merskördens för behandling blev här i genomsnitt 38 dt/ha (variation 28–52 dt/ha). Störst angrepp noterades i Tulsa följt av SW Gnejs, Akteur och Robigus.

Brunrosten började uppträda först sent på säsongen och det var inte förrän under mjölkmodnad som angreppen utvecklades en del. Angreppen blev störst i sorterna Cubus, Opus, Skalmjeje och Hereford.

Den milda vintern medförde att övervintrad **mjöldagg** förekom på våren och angreppen utvecklades vidare i mottagliga sorter, främst Tulsa men även Opus. Totalt blev angreppen måttliga.

Som vanligt förekom angrepp av **svartpricksjuka** tidigt på säsongen. Den torra försommaren medförde dock att angreppen inte vidareutvecklades och vi fick de lägsta angreppsnivåerna som uppmätts under 2000-talet. Mot slutet av säsongen, när graderingarna i varningsfälten avslutats, ökade dock angreppen, men det var så pass sent att skördenivåerna inte påverkades. Angrepp av **vetets bladfläcksjuka (DTR)** förekom endast i enstaka riskfält och där var angreppen mycket små.

Sädesbladlöss noterades i ca hälften av varningsfälten men det var endast ett fåtal fält som överskred bekämpningströskeln. Angreppen av **röd vetemygga** var små och påträffades endast i NV Skåne och Halland. Inga angrepp av **gul vetemygga** noterades. Väderleken under höstvetets blomning var högtrycksbetonad och angreppen av **axfusarios** blev små. Undersökningarna av fusariumtoxiner tyder på låga DON- och ZEA-halter.

I senare delen av stråskjutningen förekom **fysiologiska fläckar**, främst i sorten Skalmjeje.

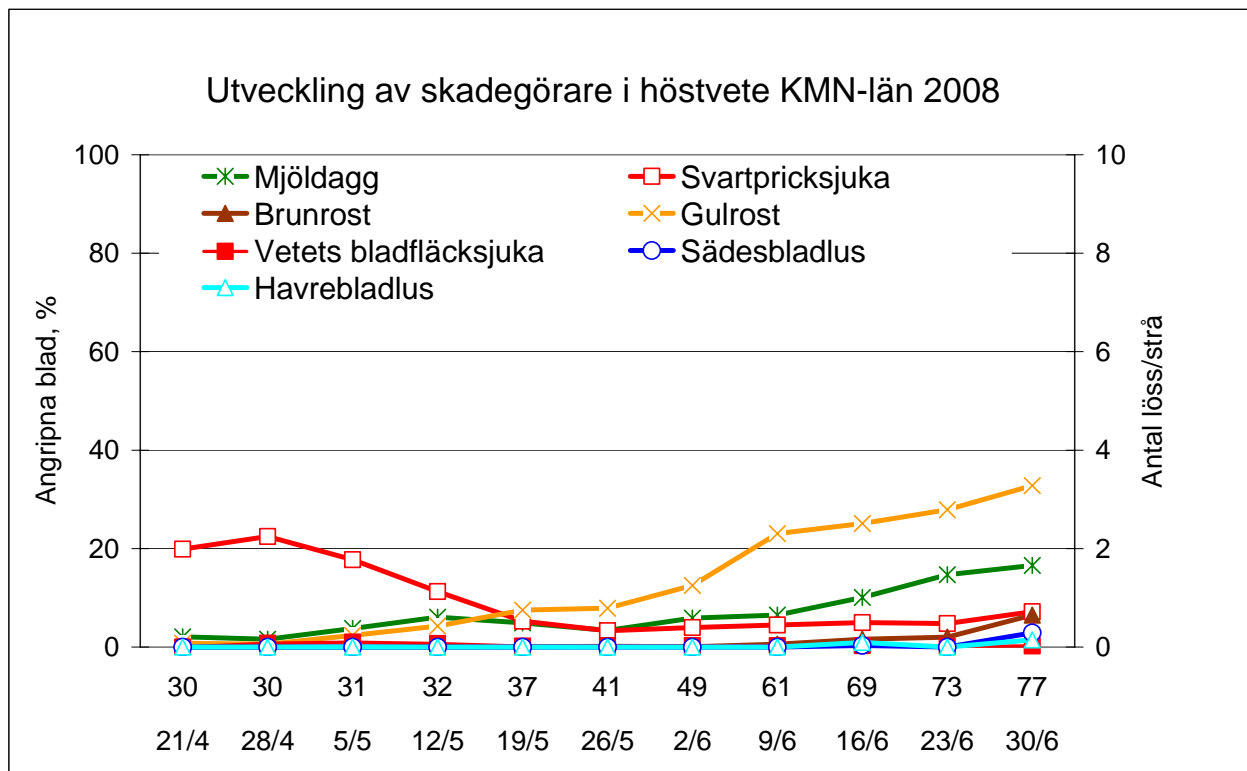
Omfattning och sortfördelning

Tabell 2. Områdesvis sortfördelning i varningsfälten i höstvetete år 2008.

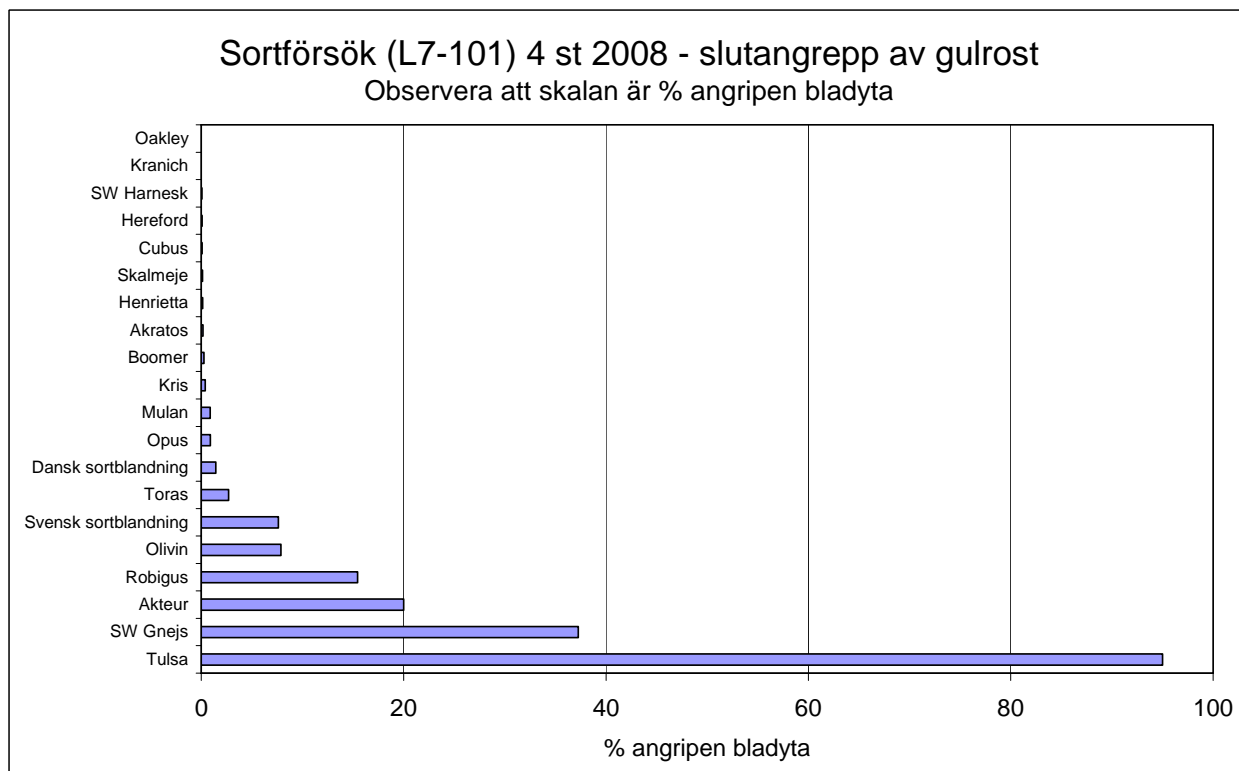
Sort	Akteur	Ambition	Gnejs	Kranich	Kris	Olivin	Opus	Skalmeje	Tulsa	Ovr	Summa
Halland	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	3
NV Skåne	0	0	4	2	1	0	2	3	5	1	18
SV Skåne	0	1	7	1	2	0	1	2	8	2	24
M Skåne	0	0	1	0	0	0	1	1	1	0	4
SÖ Skåne	1	1	3	1	1	0	1	4	3	1	16
NÖ Skåne	1	0	3	0	1	1	0	2	1	0	9
Blekinge	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0	4
Summa	2	2	18	4	6	2	6	13	21	4	78

Utveckling av skadegörare 2008

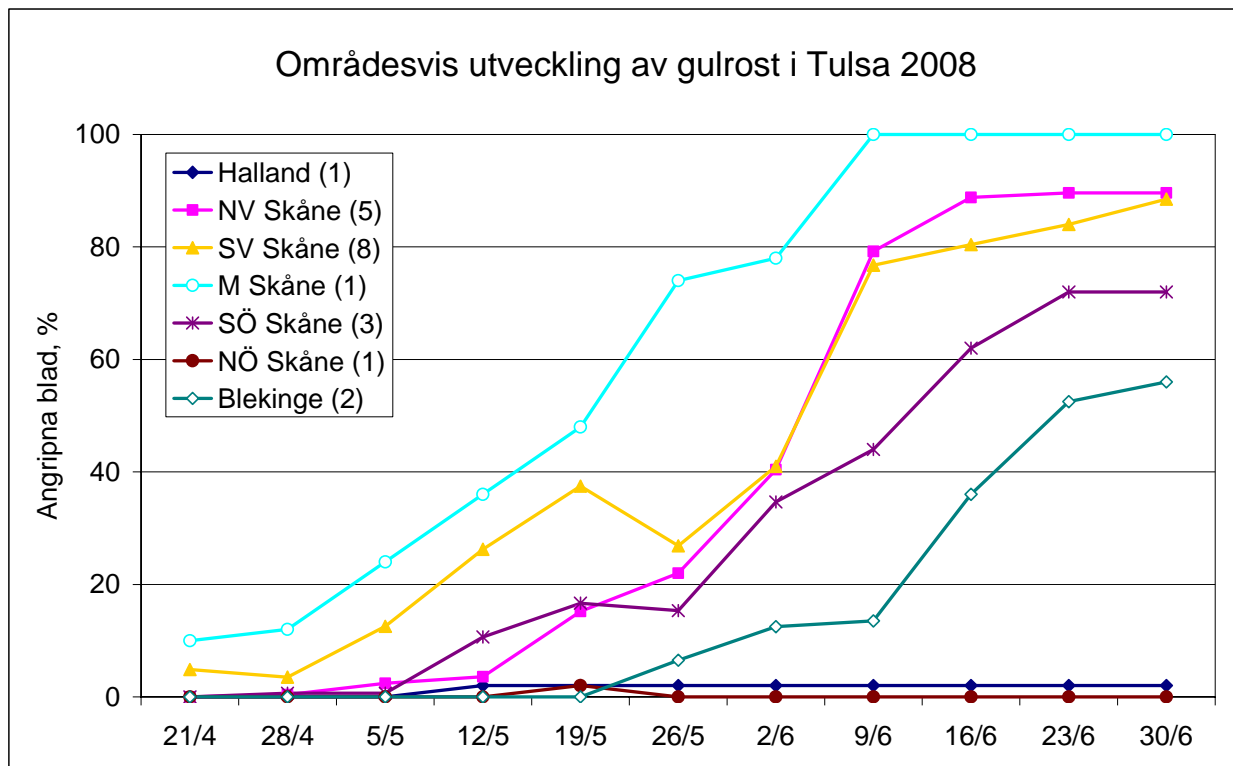
Allmänna nivåer

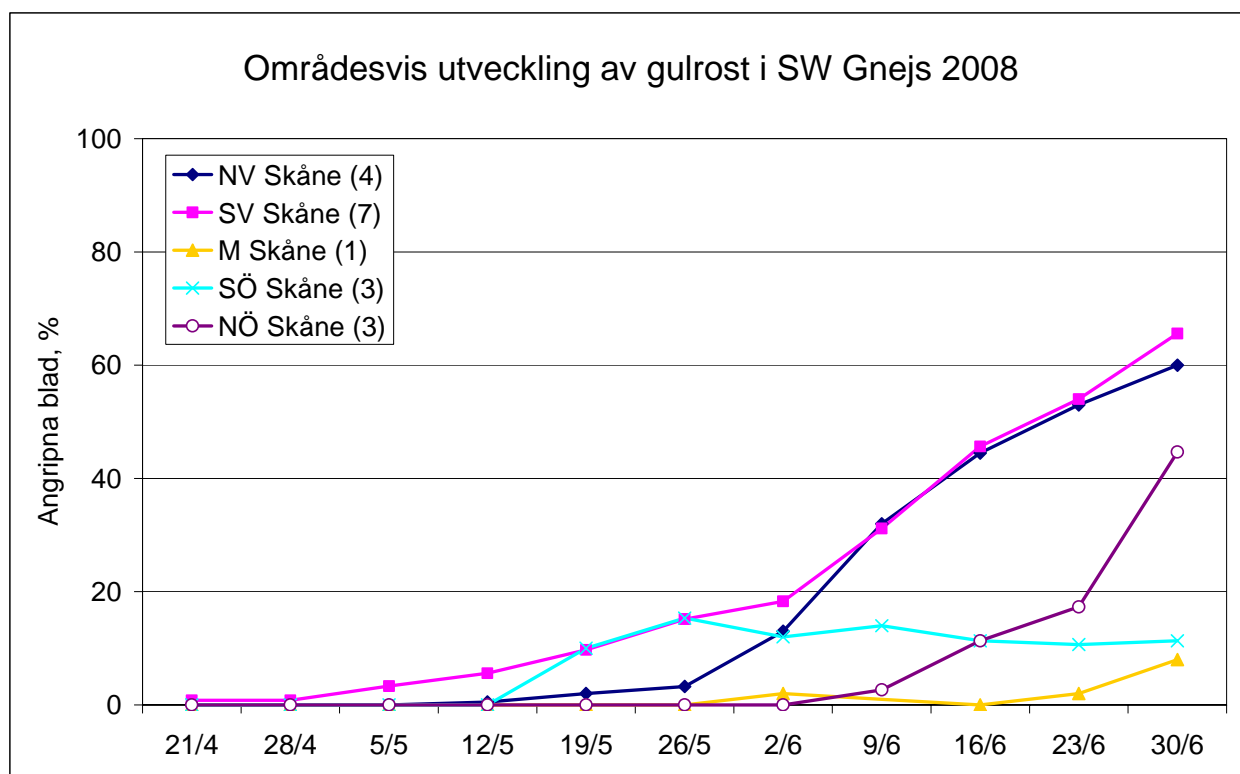
Figur 5. Skadegörarutveckling i höstvetete 2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Figur 6. Slutangrepp (7-11 juli) av gulrost i olika höstvetesorter på bladnivå 2, 2008. Medeltal för fyra sortförsök i Skåne (L7-101 i Ängelholm, Vallåkra, Uppåkra och Klagstorp).

Figur 7. Utveckling av gulrost i sorten Tulsa i olika områden. Antalet fält för varje område anges inom parentes.

Figur 8. Utveckling av gulrost i sorten SW Gnejs i olika områden. Antalet fält för varje område anges inom parentes. Inga fält av sorten SW Gnejs ingick i PoV i Halland och Blekinge.

Årsvisa jämförelser

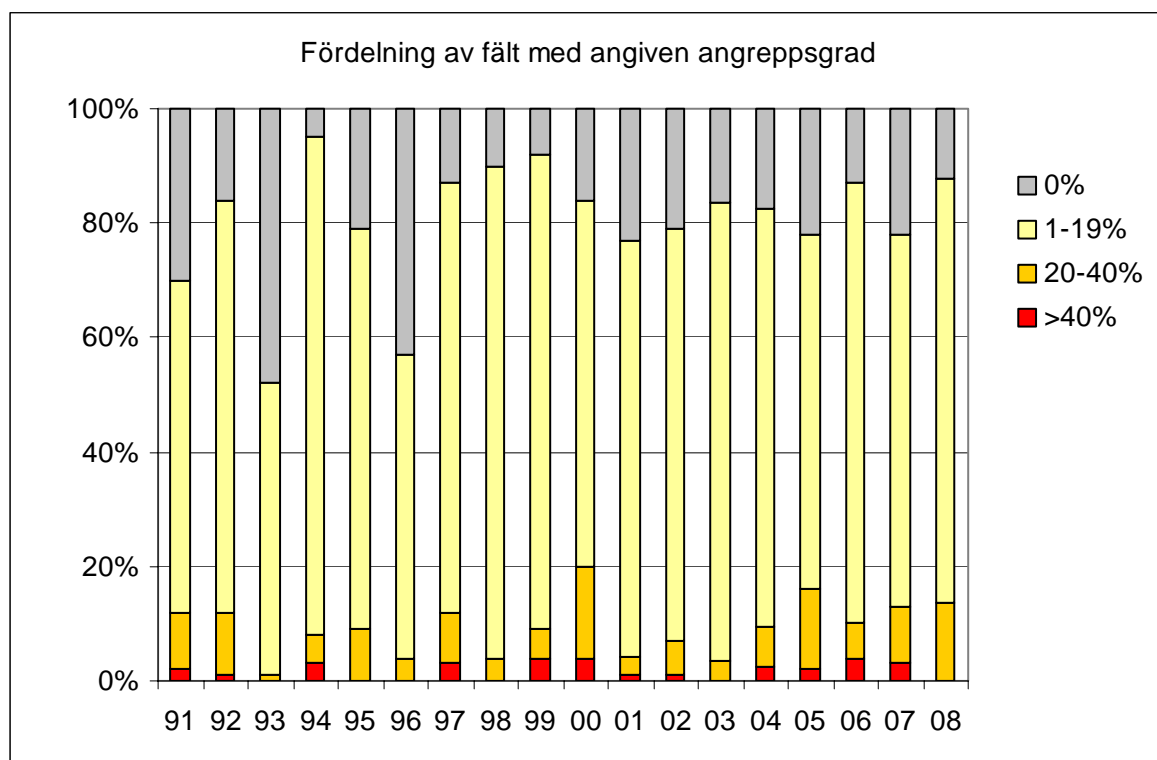
Rotdödare

Tabell 3. Angrepp av rottdödare (index 0-100) i höstvetete, områdesvis, 1999-2008.

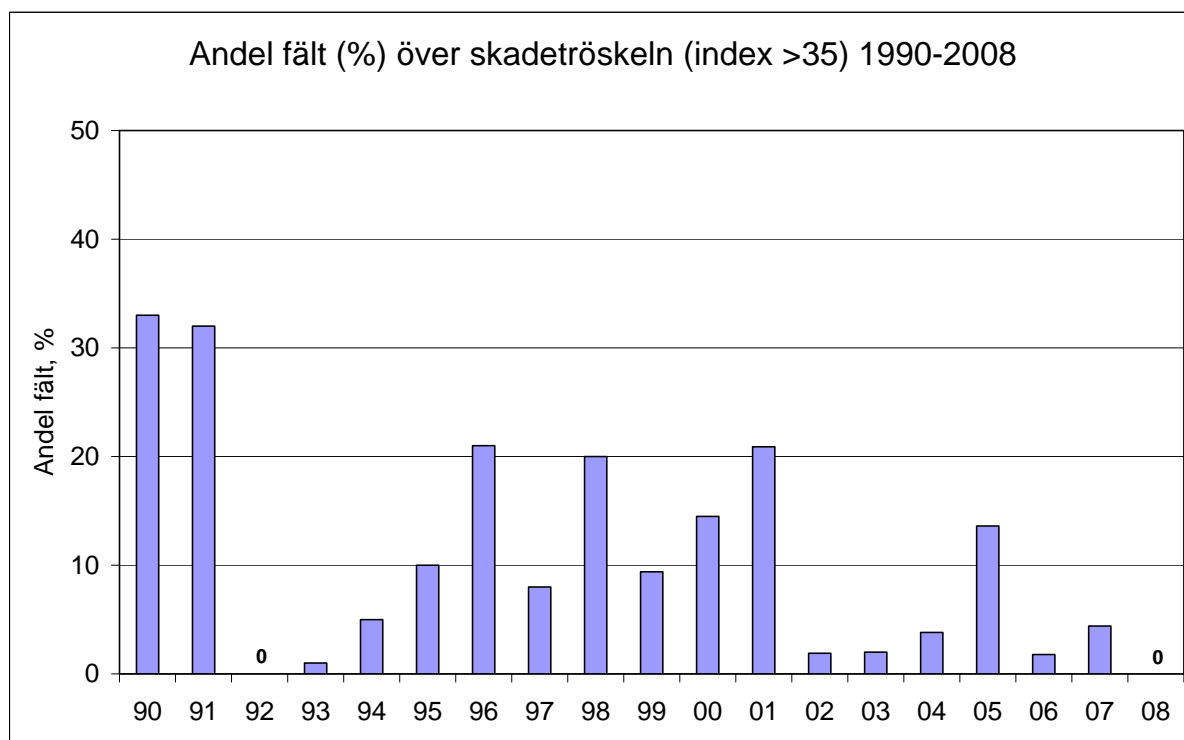
Område	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Halland	4	7	9	11	7	7	2	6	7	3
NV Skåne	6	13	8	5	7	6	9	4	6	4
SV Skåne	11	11	10	6	4	3	8	5	5	2
M Skåne	7	10	8	6	17	1	9	2	2	1
SÖ Skåne	8	21	8	4	5	6	4	5	4	0
NÖ Skåne	10	4	10	2	7	4	7	1	6	5
Blekinge	3		10	2	4	1	1	17*	5	10
Medelvärde	7	11	9	5	7	4	6	5	5	4

* Inklusive ett avvikande värde (58) av fyra prov

Stråknäckare

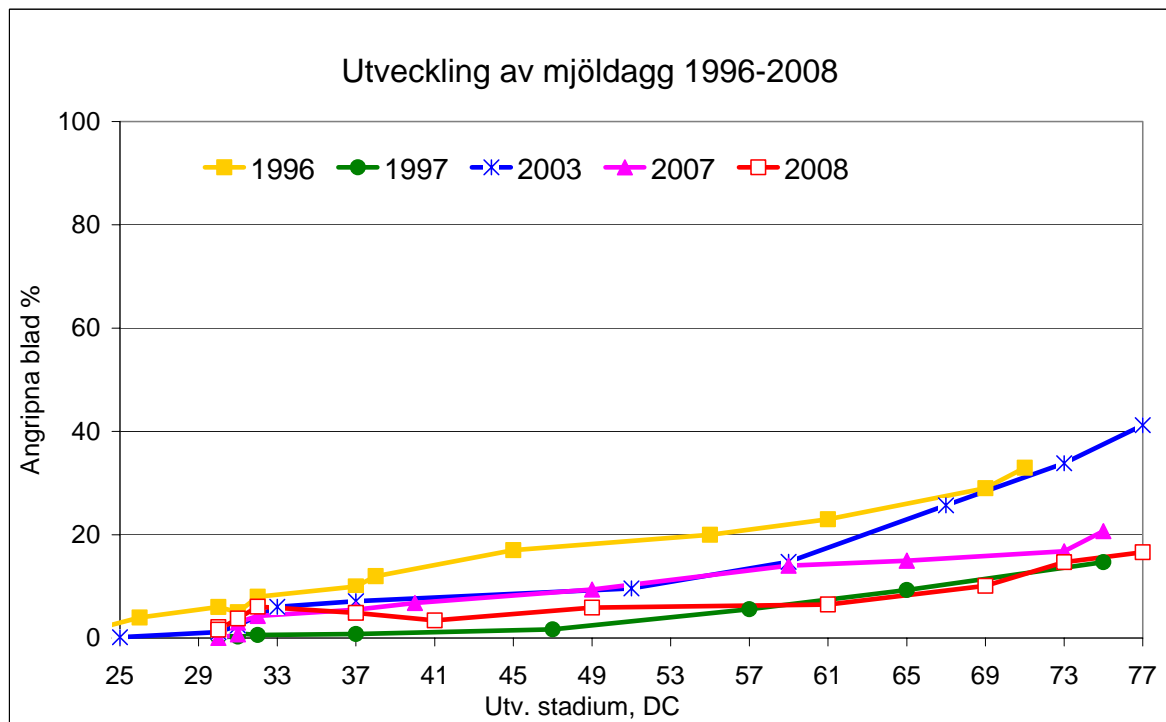

Figur 9. Angrepp (% angripna skott) av stråknäckare under våren i höstvetete 1991-2008. Gradering i DC 30-32. Årligen undersöks ca 60 fält.

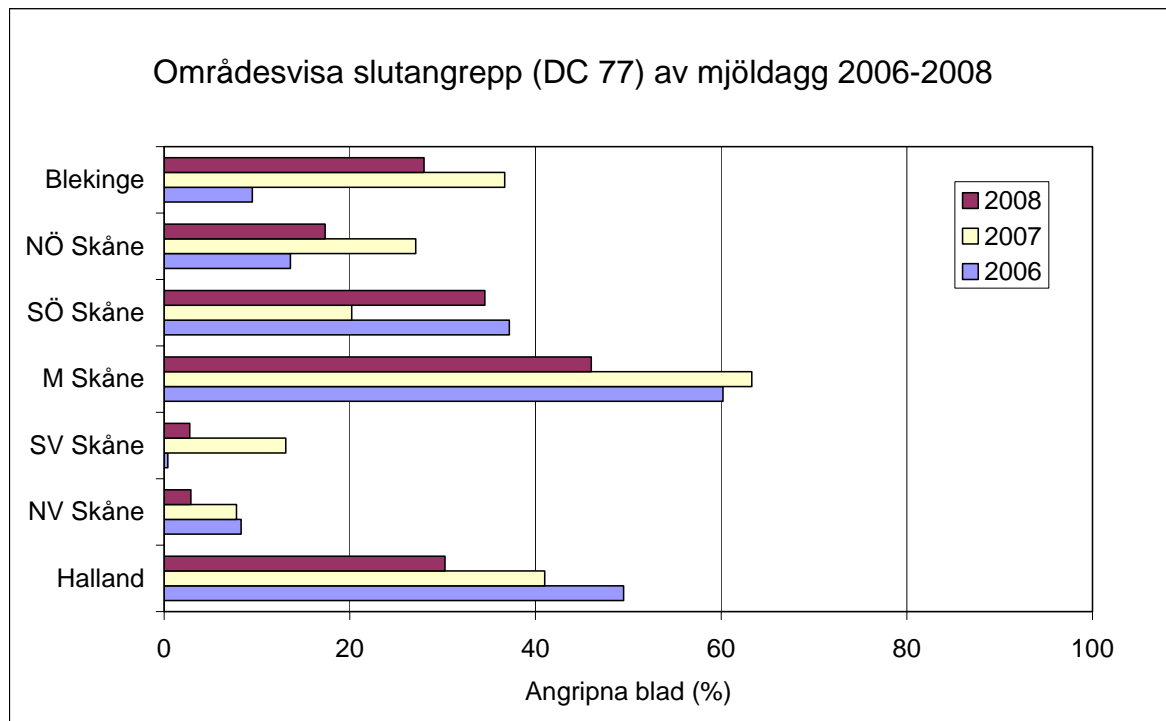

Figur 10. Andel undersökta fält i höstvetete som överskridit skadetröskeln (index 35) för stråknäckare i DC 75 under 1990-2008. Årligen undersöks ca 60 fält.

Mjöldagg

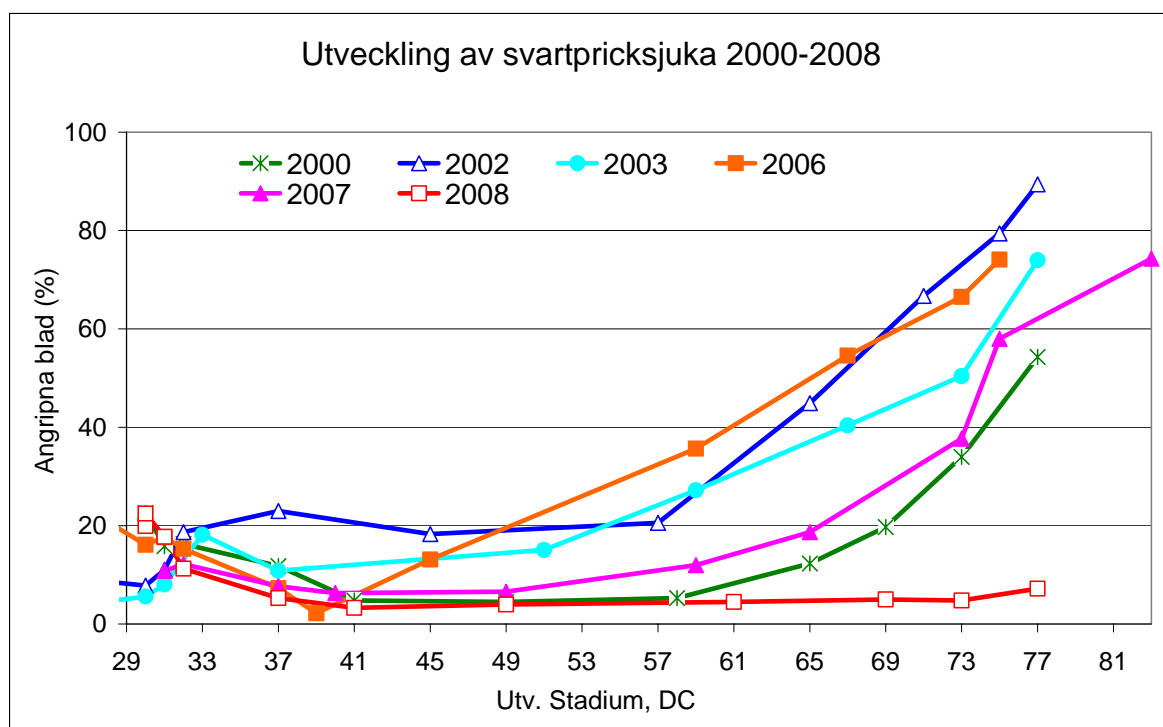

Figur 11. Utveckling av mjöldagg i höstvetete 2003-2008 samt extremåren 1996 och 1997. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Figur 12. Områdesvisa slutangrepp (% angripna blad) av mjöldagg 2006-2008.

Svartpricksjuka

Figur 13. Utveckling av svartpricksjuka i höstvetete 2000-2008. Svartpricksjuka och DTR särskildes inte under 2000-2004. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Tabell 4. Ackumulerad nederbörd¹ (mm) före och efter höstvetets axgång, angrepp av bladfläcksvampar i varningsfälten samt medeltal för merskördar från olika svampförsök i Skåne 88-08.

År	Axgång DC 55	Ackumulerad nederbörd ¹ (mm), före och efter axgång (DC 55)		Bladfläcksv. medelv KMN-län % angr blad DC 75-80	Merskörd för behandling i			
		4 v före	4 v efter		DC 47-60 (en behandling) kg/ha	DC 37+59 kg/ha	Tilt Top 0,8 l/ha	Amistar 1,0 l/ha
1988	16/6	35	86	71	840			
1989	14/6	24	21	20	80			
1990	12/6	35	87	56	1330			
1991	27/6	98	71	62	970			
1992	12/6	0	2	9	200			
1993	5/6	17	41	8	330			
1994	20/6	52	16	30	220	-40*		
1995	19/6	58	19	64	475	850*		
1996	24/6	35	70	70 ^x	805	1740		
1997	23/6	29	51	75	350	1150		
1998	12/6	38	99	85	625	1145		
1999	17/6	65	43	82		1195		
2000	2/6	52	38	54		605*		
2001	13/6	38	51	74		650		
2002	8/6	40	110	89		1360**	2050**	
2003	12/6	54	70	74		950***	1080***	
2004	11/6	18	124	77	+980****			+1270****
2005	11/6	43	30	54				+620
2006	17/6	68	17	74				+610
2007	2/6	61	99	74				+1350
2008	5/6	20	22	7				+100

¹=medeltal av sex väderstationer i Skåne

^x DC 71

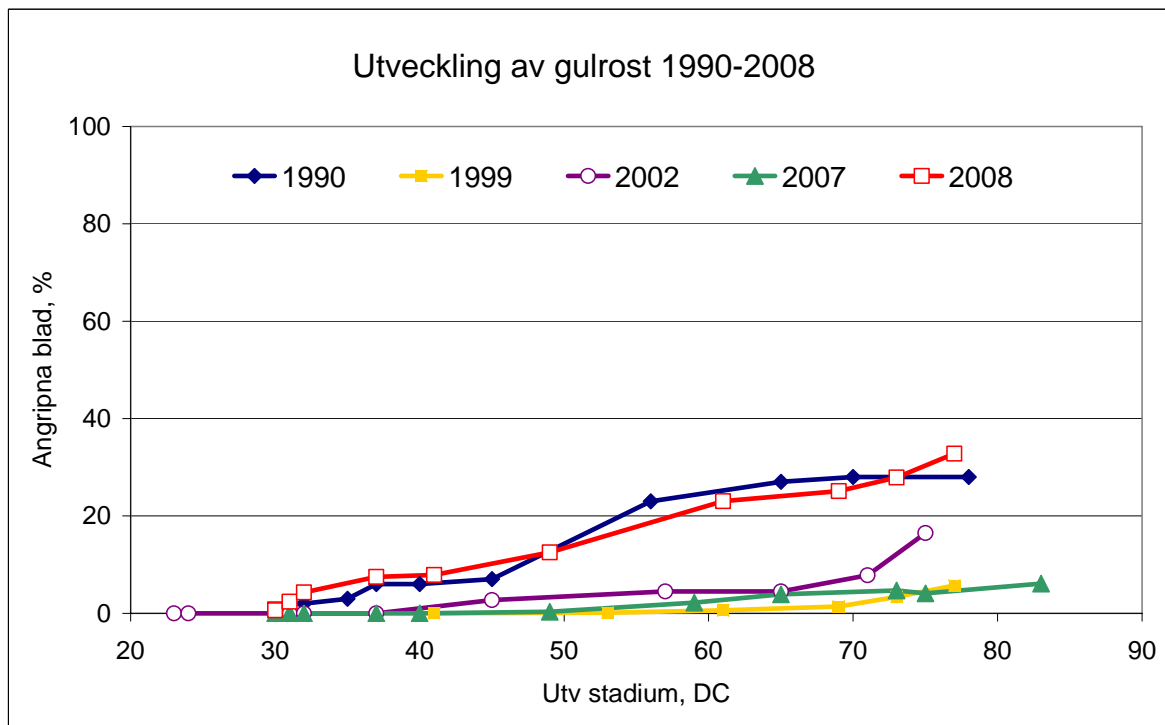
* Få försök

** Dos 0,5 l/ha, fyra försök

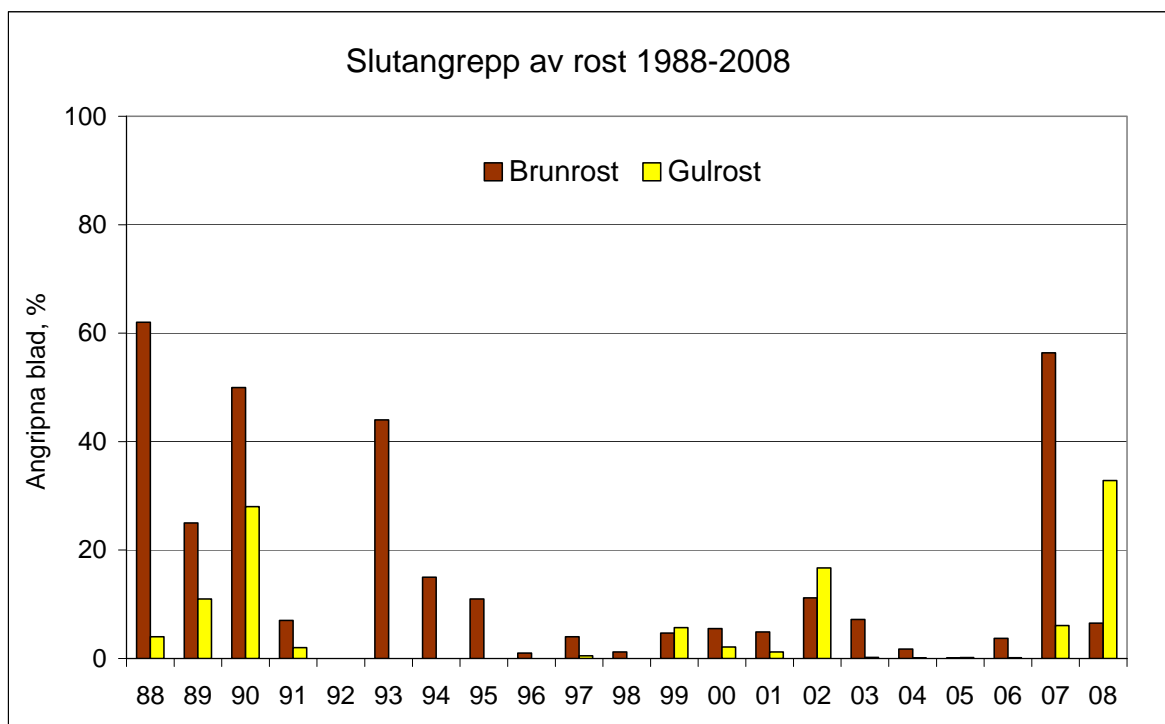
*** Fem försök med Amistar + Juventus (0,5+0,5 l/ha) och Comet + Juventus (0,5+0,5 l/ha)

**** Fem försök med Amistar Duo 2x0,5 l/ha (azoxystrobin+propikonazol) samt Proline 2x0,4 l/ha

Rost

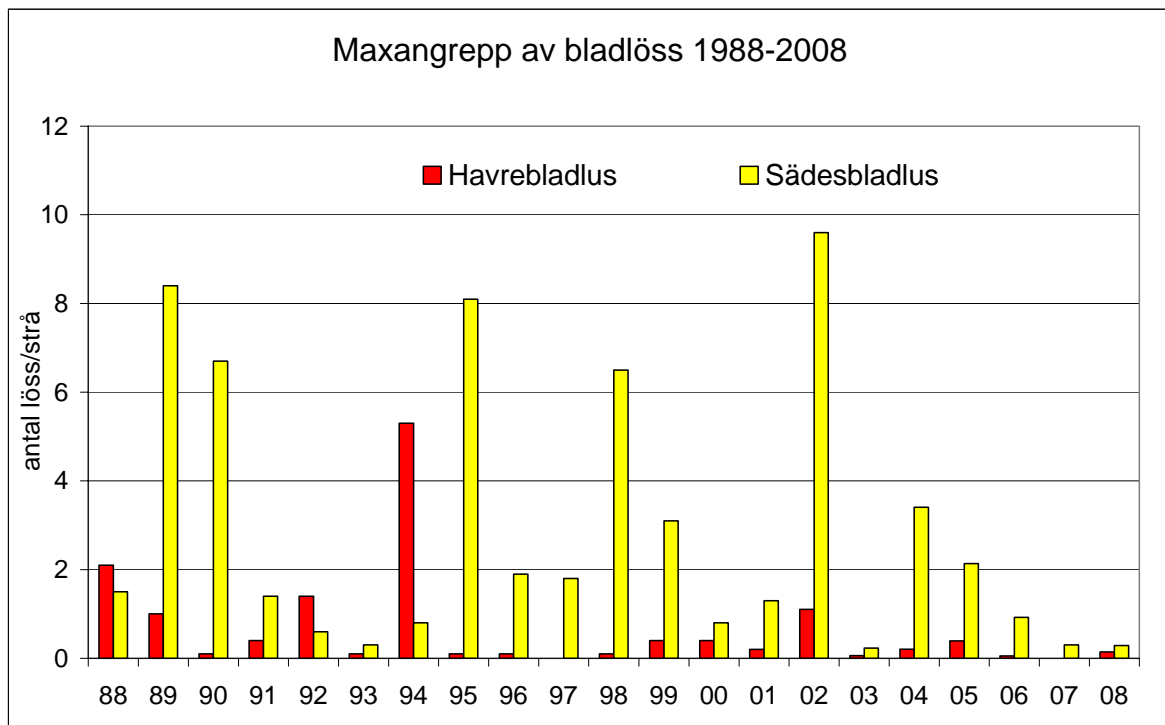

Figur 14. Utveckling av gulrost i höstvetete 1990-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

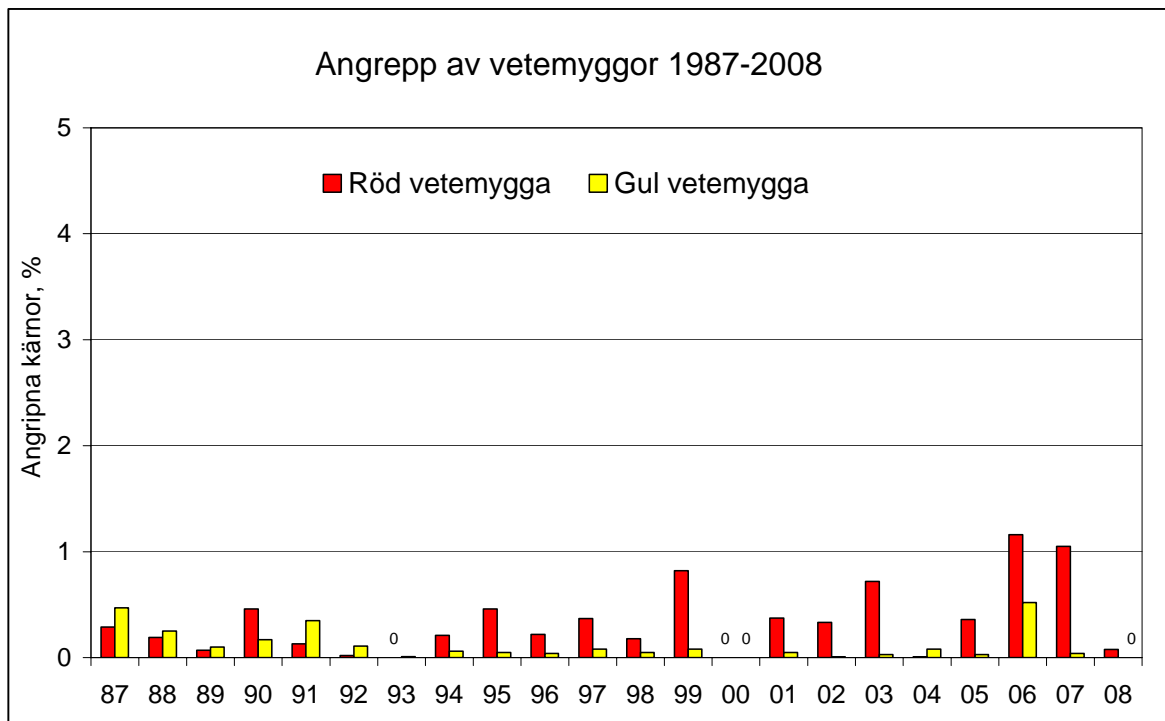
Figur 15. Slutangrepp (DC 75) av brunrost och gulrost i höstvetete 1988-2008. medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Bladlöss

Figur 16. Genomsnittligt maxangrepp av havre- och sädesbladlöss i höstvetete 1988-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Vetemygga

Figur 17. Andel kärnor (%) som angripits av röd- respektive gul vetemygga i höst- och vårvete 1987-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

RÅG

Sammanfattning

Precis som förra året var brunrosten den allvarligaste sjukdomen i råg, dock var angreppen något mindre jämfört med 2007. Brunrostangreppen var små fram till axgång, men skedde en snabb utveckling av angreppen. Den torra försommaren medförde att angreppen av sköldfläcksjuka blev mycket små. Mjöldagg uppträdde tidigt men angreppen utvecklades sedan endast måttligt. Tripsförekomsten var måttlig och angreppen av bladlöss mycket små.

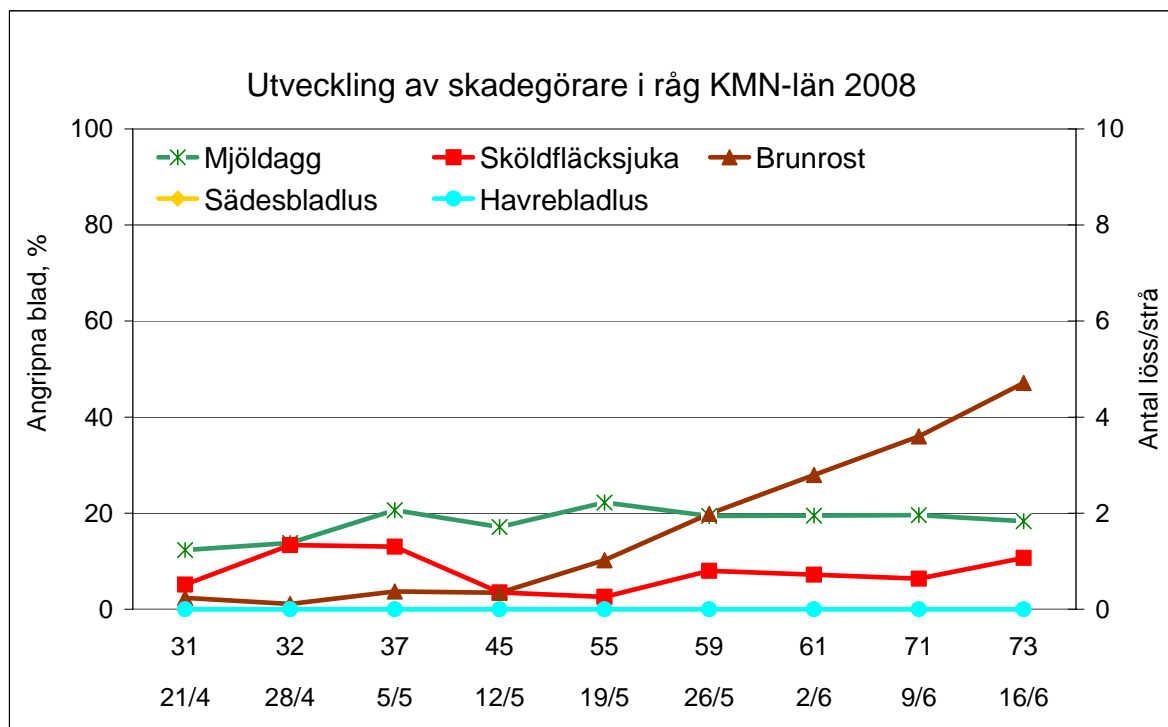
Omfattning och sortfördelning

Tabell 5. Områdesvis sortfördelning i varningsfälten i råg 2008.

Sort	Evolvo	Matador	Picasso	Rorik	Visello	Övr	Summa
Halland	0	1	0	0	0	0	1
NV Skåne	1	0	1	0	0	0	2
SV Skåne	1	0	0	2	2	2	7
M Skåne	0	0	1	1	1	0	3
SÖ Skåne	0	0	0	3	0	0	3
NÖ Skåne	0	1	0	1	0	0	2
Blekinge	0	0	0	1	0	0	1
Summa	2	2	2	8	3	2	19

Utveckling av skadegörare 2008

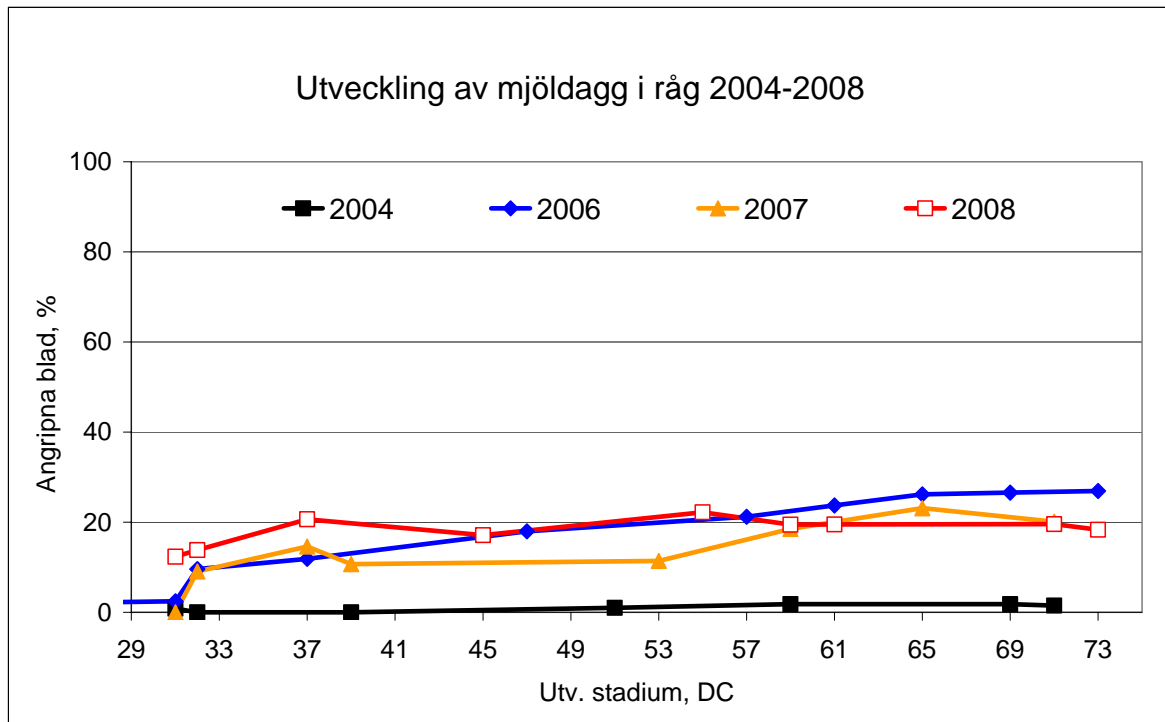
Allmänna nivåer

Figur 18. Skadegörarutveckling i råg 2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

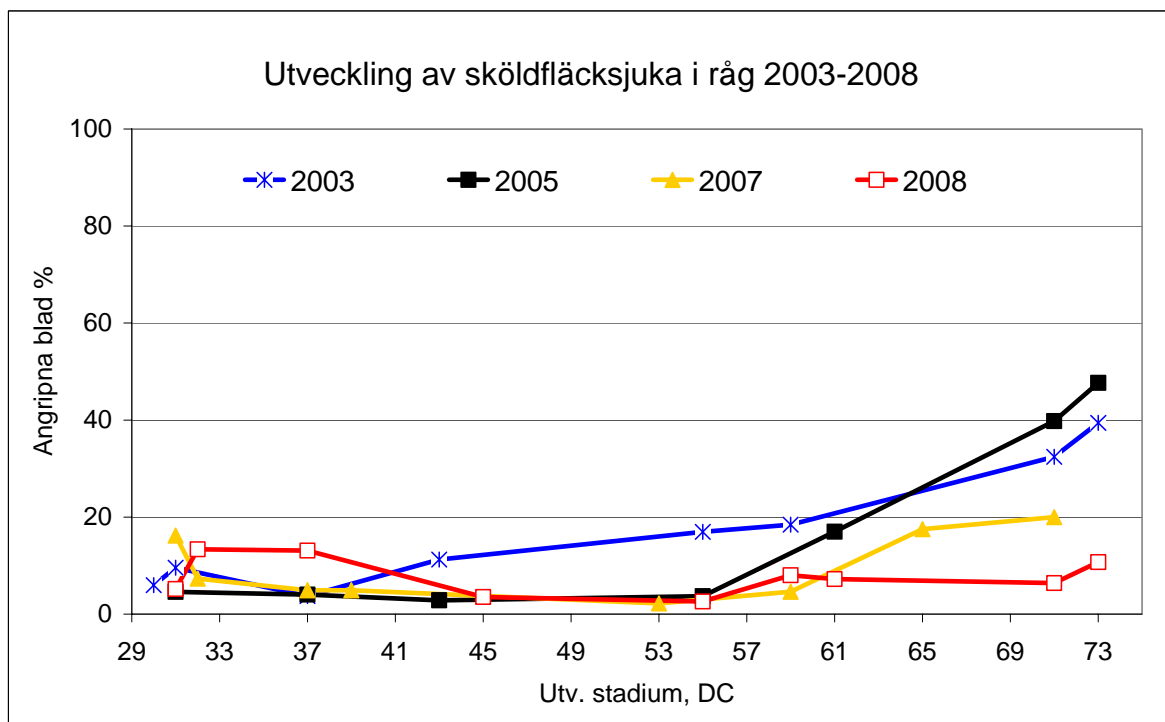
Årsvisa jämförelser

Mjöldagg

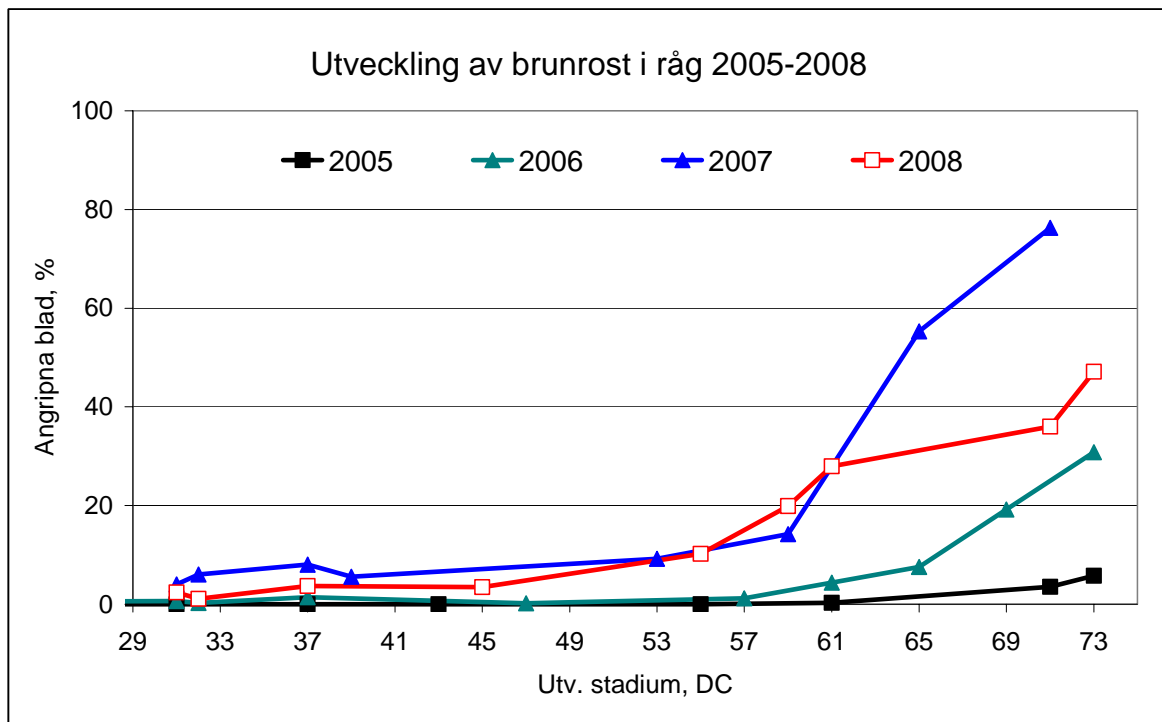
Figur 19. Utveckling av mjöldagg i råg 2004-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Sköldfläcksjuka

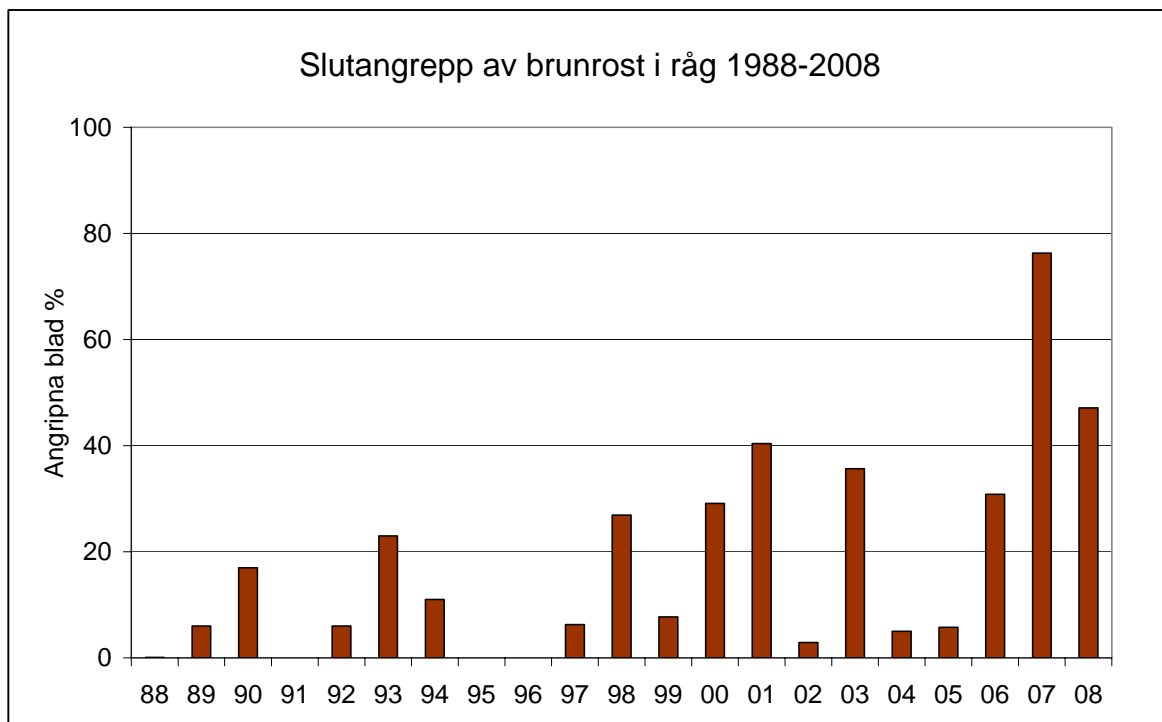

Figur 20. Utveckling av sköldfläcksjuka i råg 2003-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Brunrost

Figur 21. Utveckling av brunrost i råg 2005-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Figur 22. Slutangrepp av brunrost i råg 1988-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

RÅGVETE

Sammanfattning

Angrepp av gulrost konstaterades liksom i höstvetet mycket tidigt under våren. Gulrost förekom främst i sorten Dinaro och angreppen utvecklades något under försommaren, men angreppen stagnerade och blev inte alls lika betydande som i höstvetesorten Tulså. Angreppen av brunrost var först små, men ökade efter axgång och blev ganska kraftiga i vissa fält. Mjöldaggen höll sig på en låg nivå under hela säsongen och större angrepp utvecklades endast i sorten Fidelio. Den torra försommaren medförde att angreppen av bladfläcksvampar, sköldfläcksjuka och stråknäckare var mycket små. Bladlusförekomsten var betydelselös och tripsangreppen små.

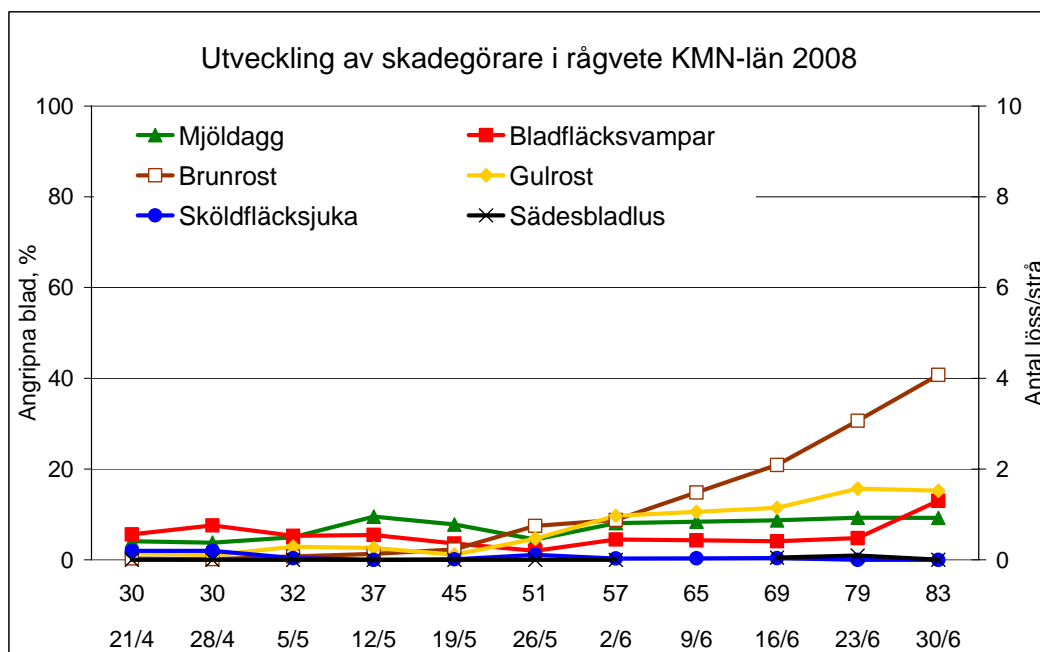
Omfattning och sortfördelning

Tabell 6. Områdesvis sortfördelning i varningsfälten i rågvete år 2008.

Sort	Dinaro	Fidelio	Sw Cando	Triticon	Summa
Halland	1	0	0	0	1
NV Skåne	0	0	0	0	0
SV Skåne	2	2	2	2	8
M Skåne	0	0	0	0	0
SÖ Skåne	1	0	0	0	1
NÖ Skåne	1	0	0	0	1
Blekinge	1	1	0	0	2
Summa	6	3	2	2	13

Utveckling av skadegörare 2008

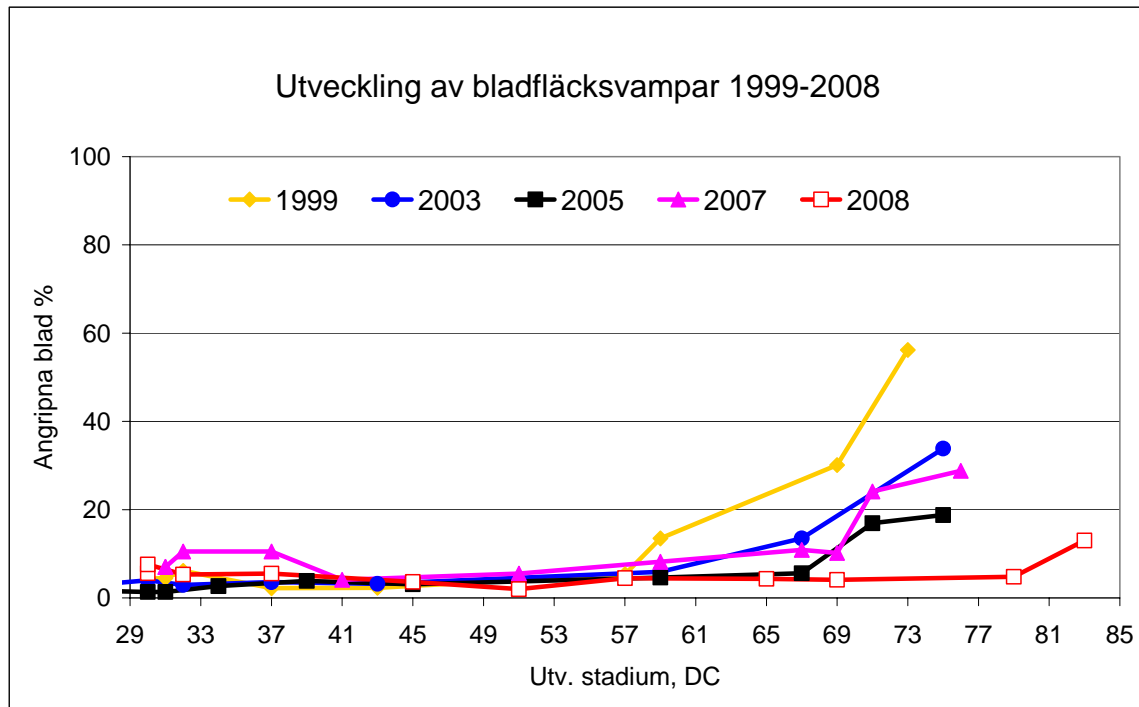
Allmänna nivåer

Figur 23. Skadegörarutveckling i rågvete 2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

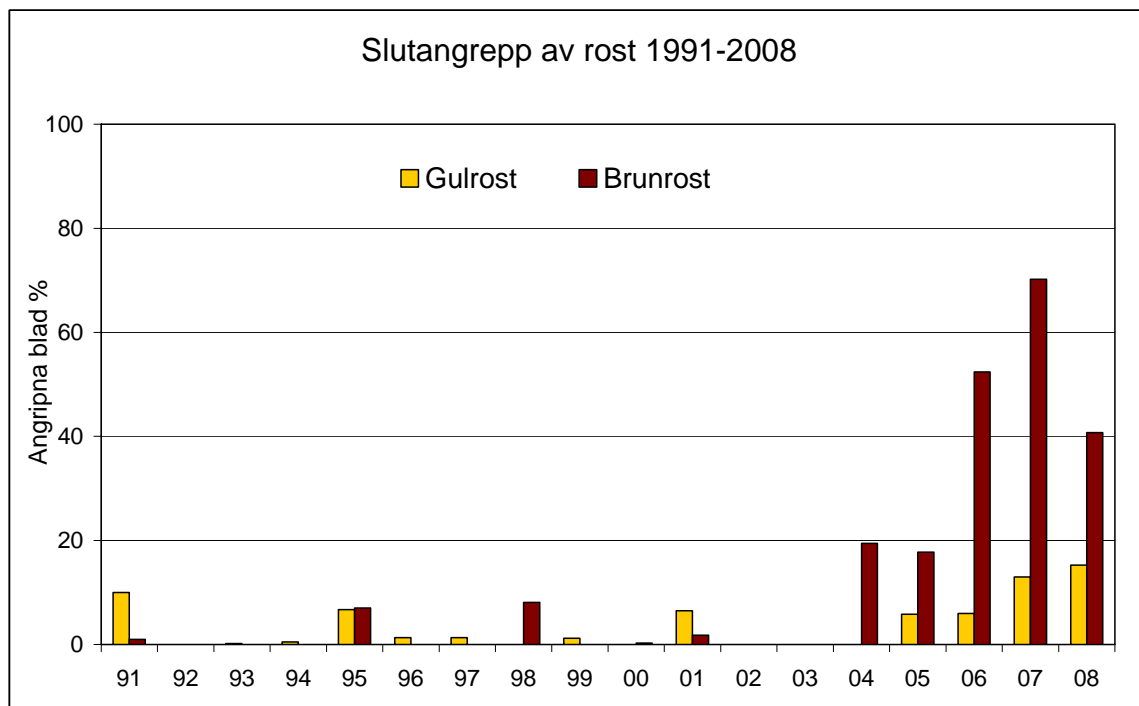
Årsvisa jämförelser

Bladfläcksvampar

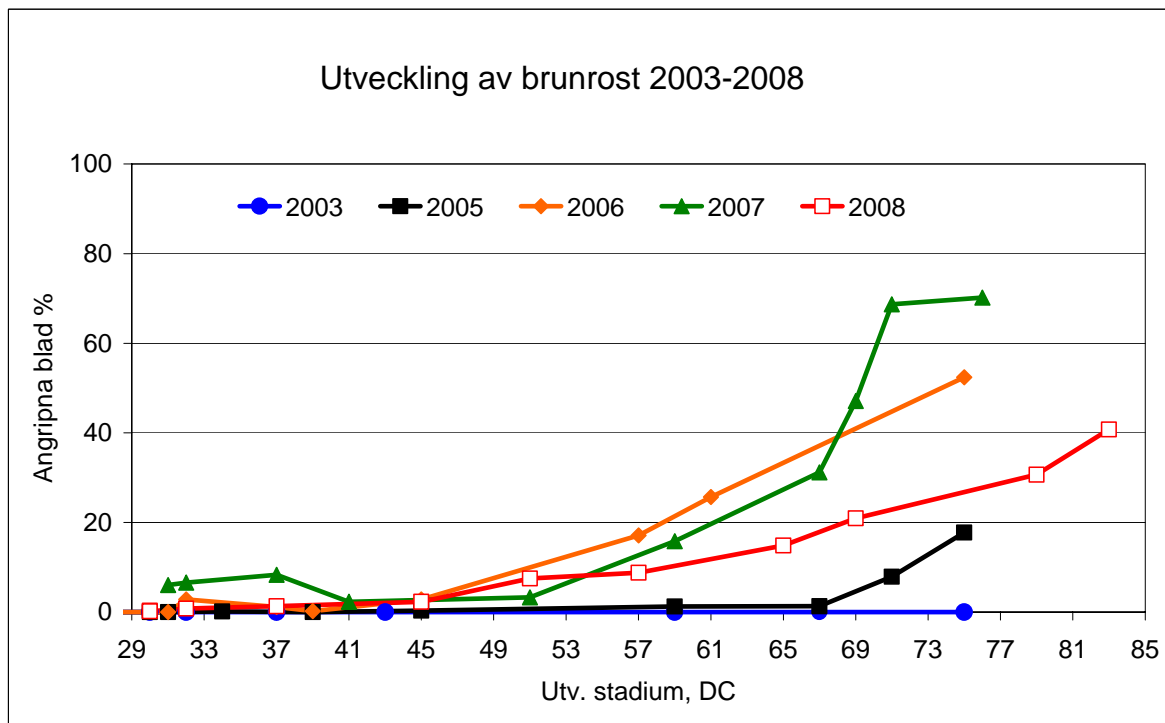
Figur 24. Utveckling av bladfläcksvampar i rågvete 1999-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Rost

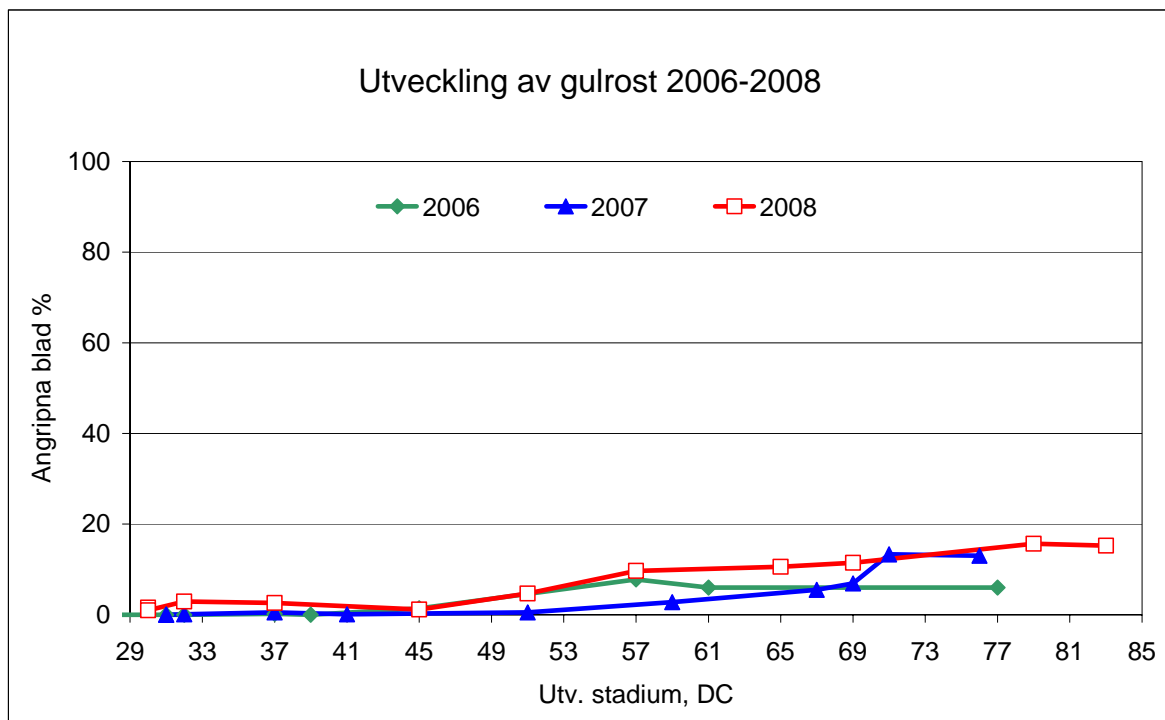
Figur 25. Slutangrepp (DC 75-80) av brunrost och gulrost i rågvete 1991-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Brunrost

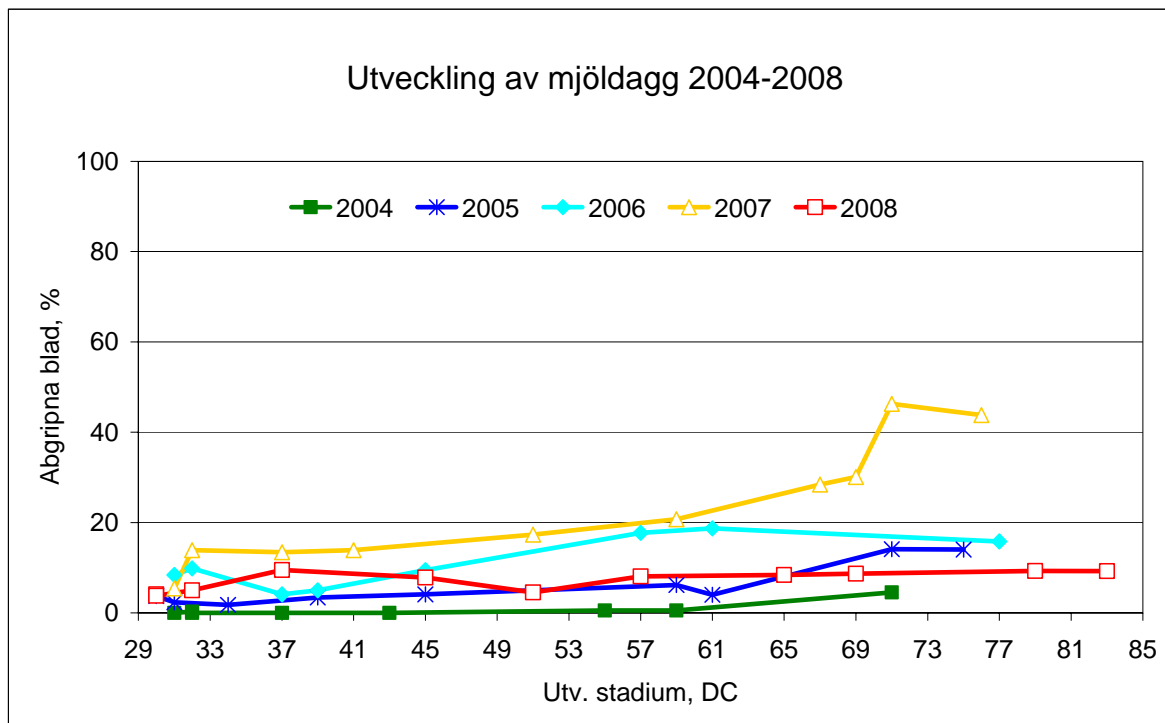
Figur 26. Utveckling av brunrost i rågvete 2003-2007. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Gulrost

Figur 27. Utveckling av gulrost i rågvete 2006-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Mjöldagg

Figur 28. Utveckling av mjöldagg i rågvete 2004-2008. Före 2004 var angreppen av mjöldagg helt obetydliga i rågvete.

HÖSTKORN

Sammanfattning

Angreppen av rödsotvirus var små och noterades endast i några enstaka fält. Redan tidigt på säsongen förekom kornrost i ovanligt höga nivåer och angreppen utvecklades kraftigt under sommaren, vilket ledde till att slutangreppet blev det högsta som noterats sedan denna typ av registrering startade 1991. Angreppen av kornets bladfläcksjuka var ganska små och angrepp förekom främst i SÖ Skåne och Blekinge. Angreppen av mjöldagg och sköldfläcksjuka låg på en låg och jämn nivå under hela säsongen. Små angrepp av trips och bladlöss noterades i vissa fält.

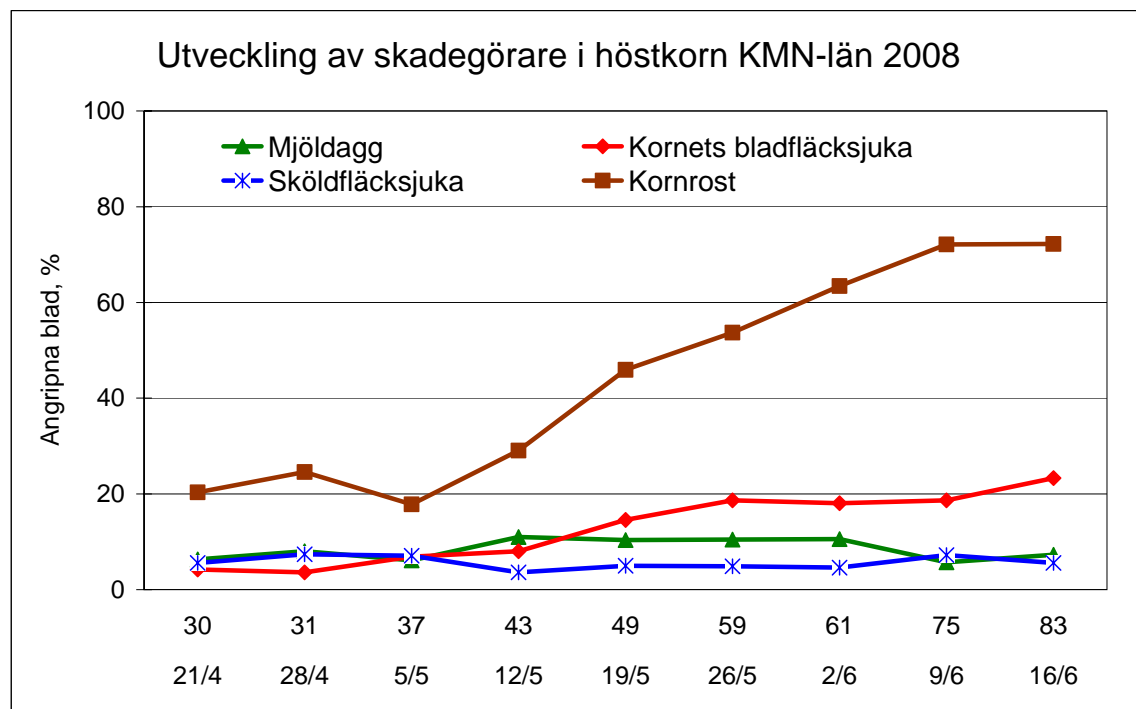
Omfattning och sortfördelning

Tabell 7. Områdesvis sortfördelning i varningsfälten i höstkorn år 2008.

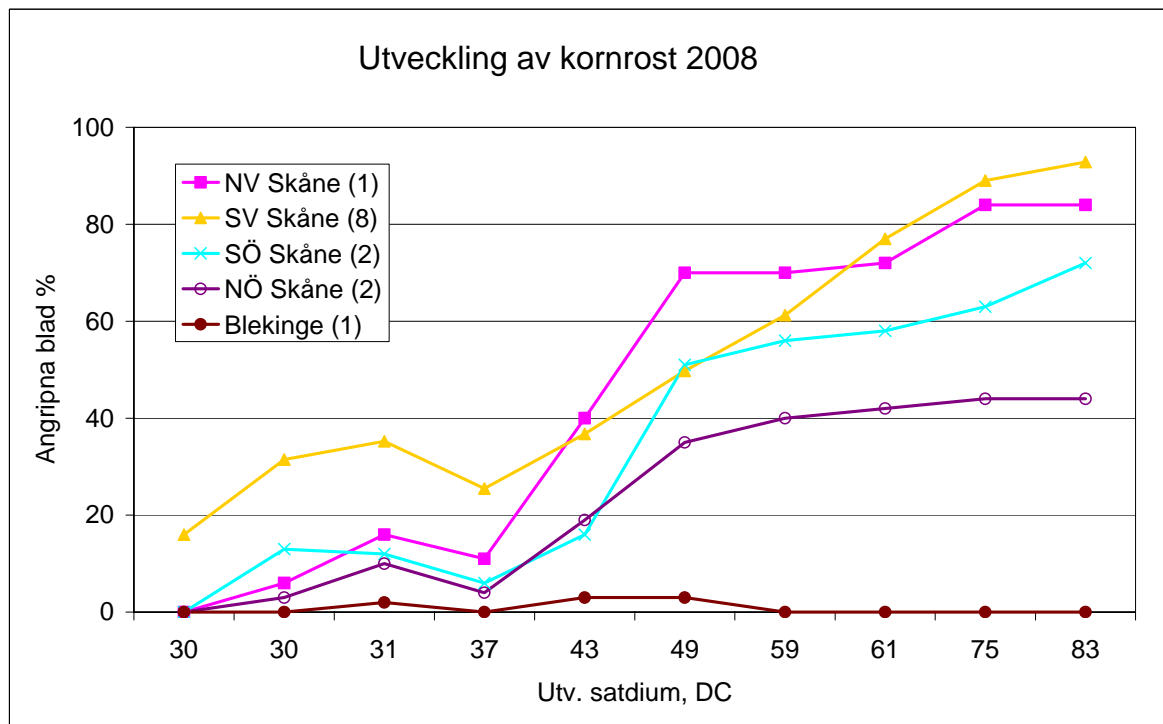
Sort	Bombay	Chess	Fridericus	Wintmalt	Summa
Halland	0	0	0	0	0
NV Skåne	0	1	0	0	1
SV Skåne	3	2	1	2	8
M Skåne	0	0	0	0	0
SÖ Skåne	1	1	0	0	2
NÖ Skåne	2	0	0	0	2
Blekinge	1	0	0	0	1
Summa	7	4	1	2	14

Utveckling av skadegörare 2008

Allmänna nivåer

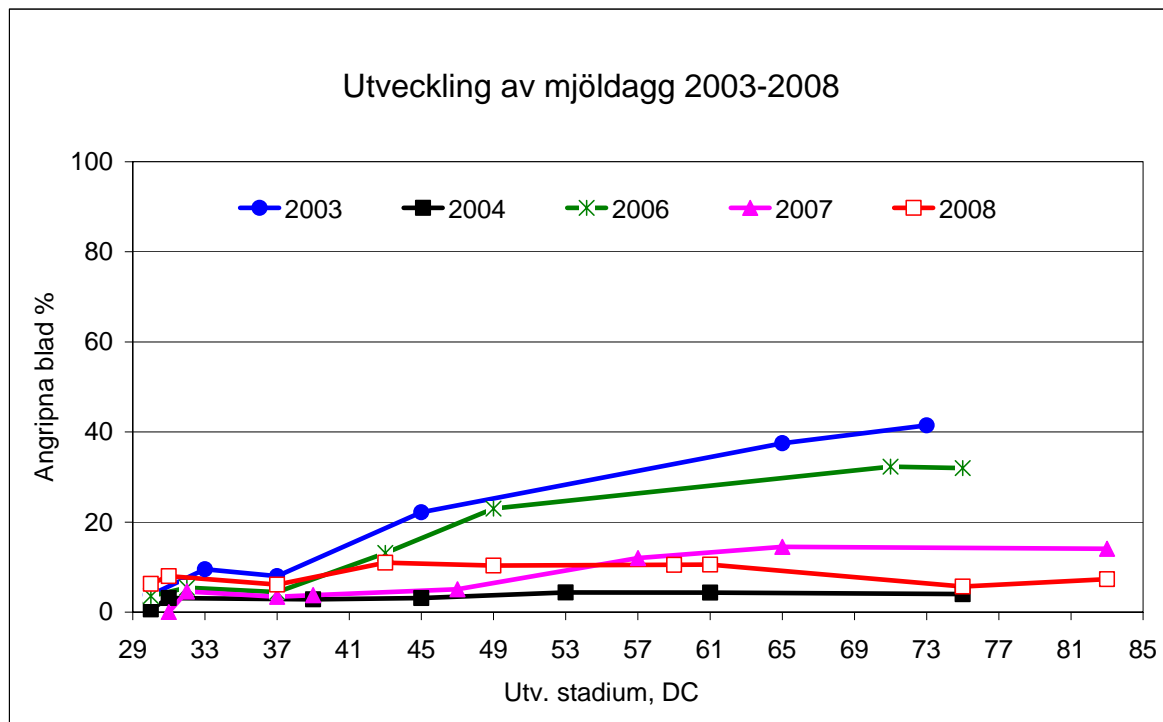
Figur 29. Skadegörarutveckling i höstkorn 2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Figur 30. Utveckling av kornrost i höstkorn i olika områden 2008. Antalet fält för respektive område anges inom parentes.

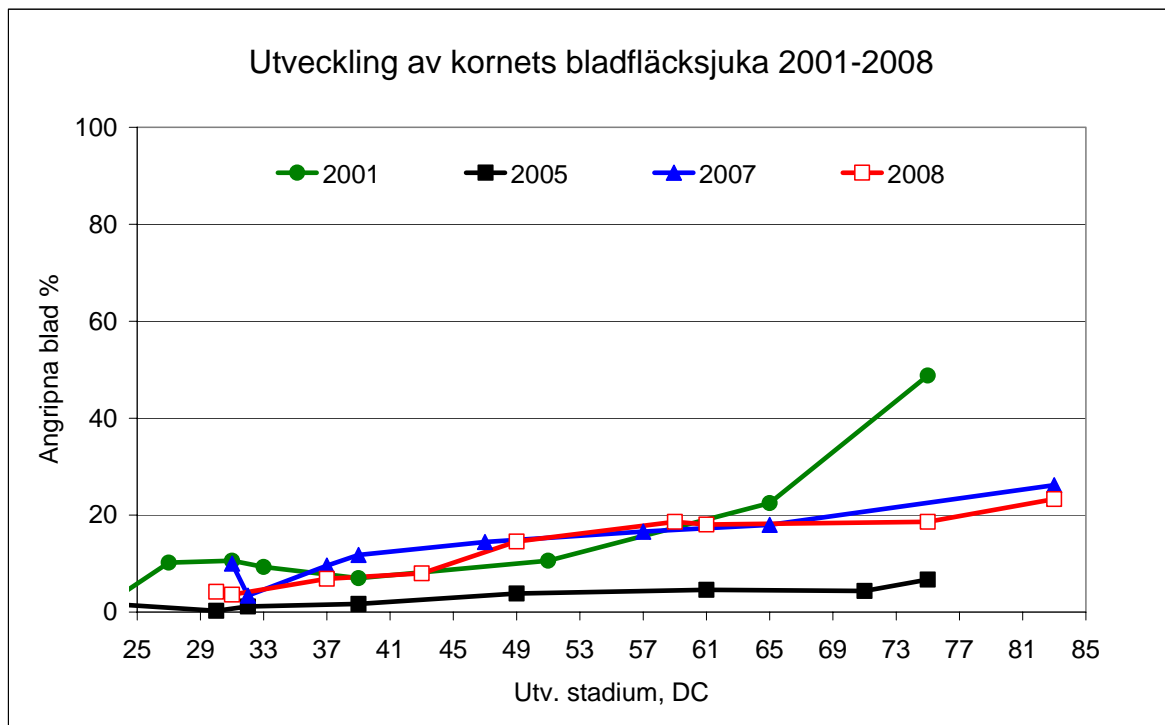
Årsvisa jämförelser

Mjöldagg

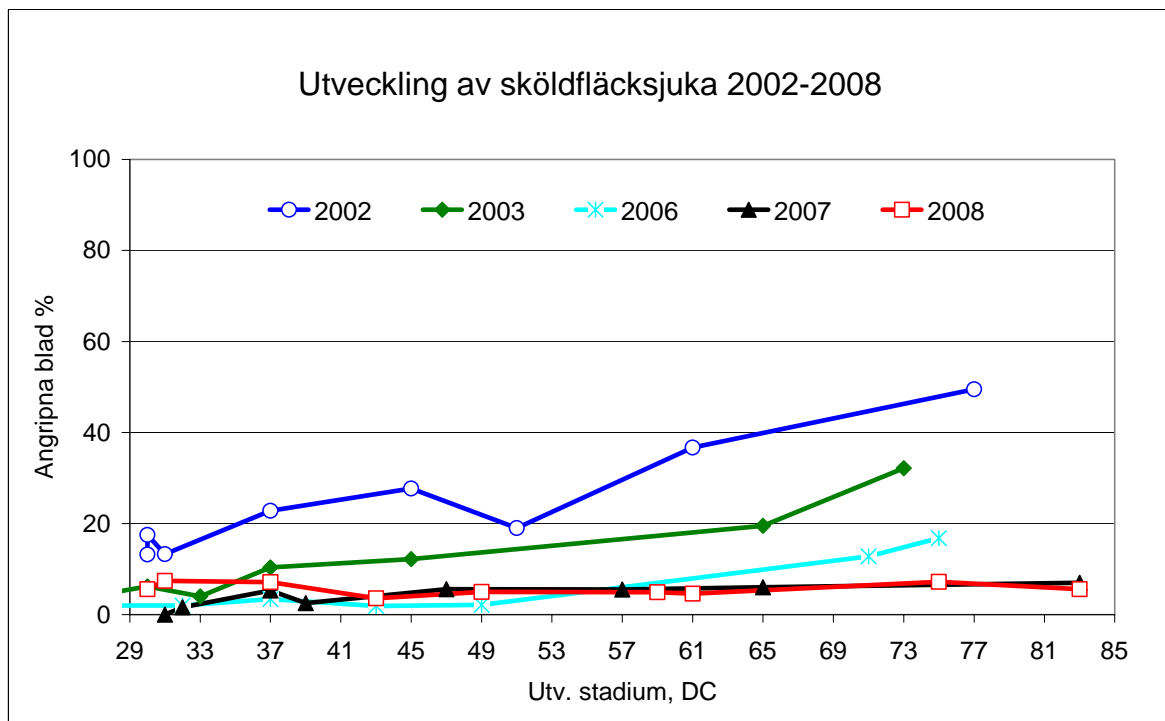
Figur 31. Angrepp av mjöldagg i höstkorn 2003-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Kornets bladfläcksjuka

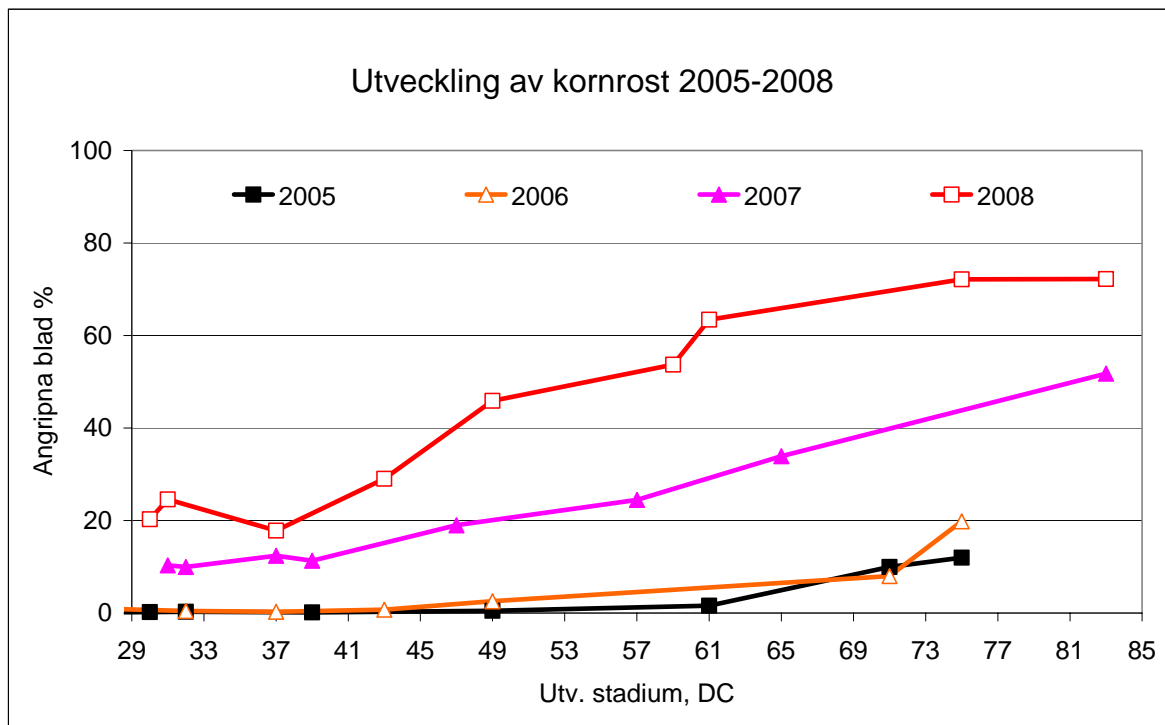
Figur 32. Angrepp av kornets bladfläcksjuka i höstkorn 2001-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Sköldfläcksjuka

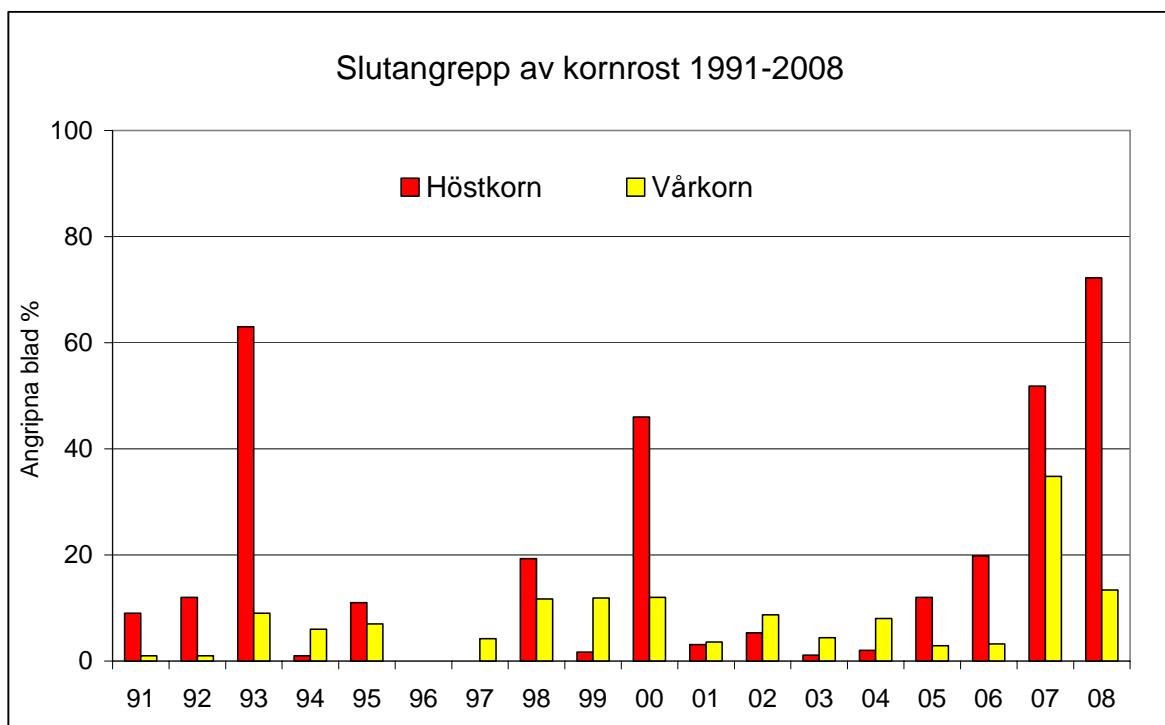

Figur 33. Utveckling av sköldfläcksjuka i höstkorn 2002-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Kornrost

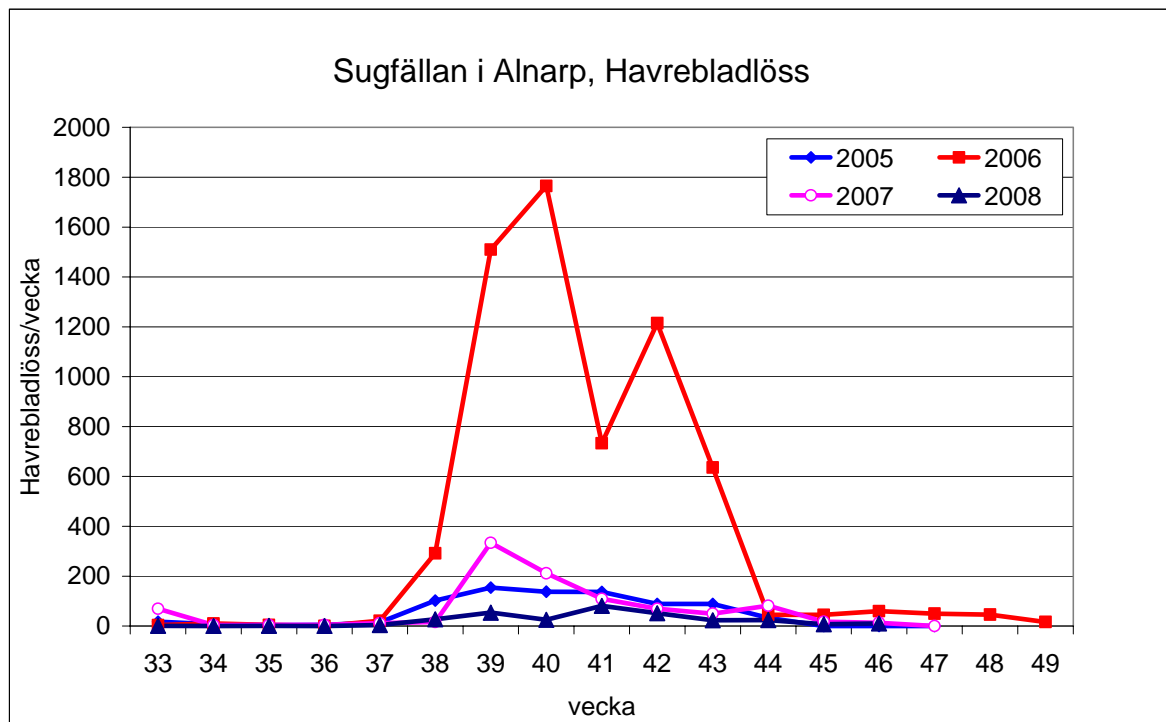

Figur 34. Utveckling av kornrost i höstkorn 2005-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Figur 35. Slutangrepp (DC 75-80) av kornrost i höst- och vårkorn (1991-2008). Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Rödsotvirus/Havrebladlöss – höstspridning av virus

Figur 36. Förekomsten av havrebladlöss fångade i sugfällan i Alnarp, hösten 2005-2008.
Källa: R. Sigvald SLU.

VÅRVETE

Sammanfattning

Det höga smittotrycket av gulrost i höstvetet medförde att även vårvetet angreps av gulrost. Angreppen blev dock inte så stora förutom i något fält av sorten Triso. Brunrostangreppen blev små. Den torra försommaren medförde att angreppen av svartpricksjuka och vetets bladfläcksjuka blev väldigt små. Mjöldagg uppträdde tidigt på säsongen, men angreppen utvecklades måttligt. Havrebladlöss förekom relativt rikligt och bekämpningströskeln överskreds i flertalet av varningsfälten, medan förekomsten av sädesbladlöss var ganska liten.

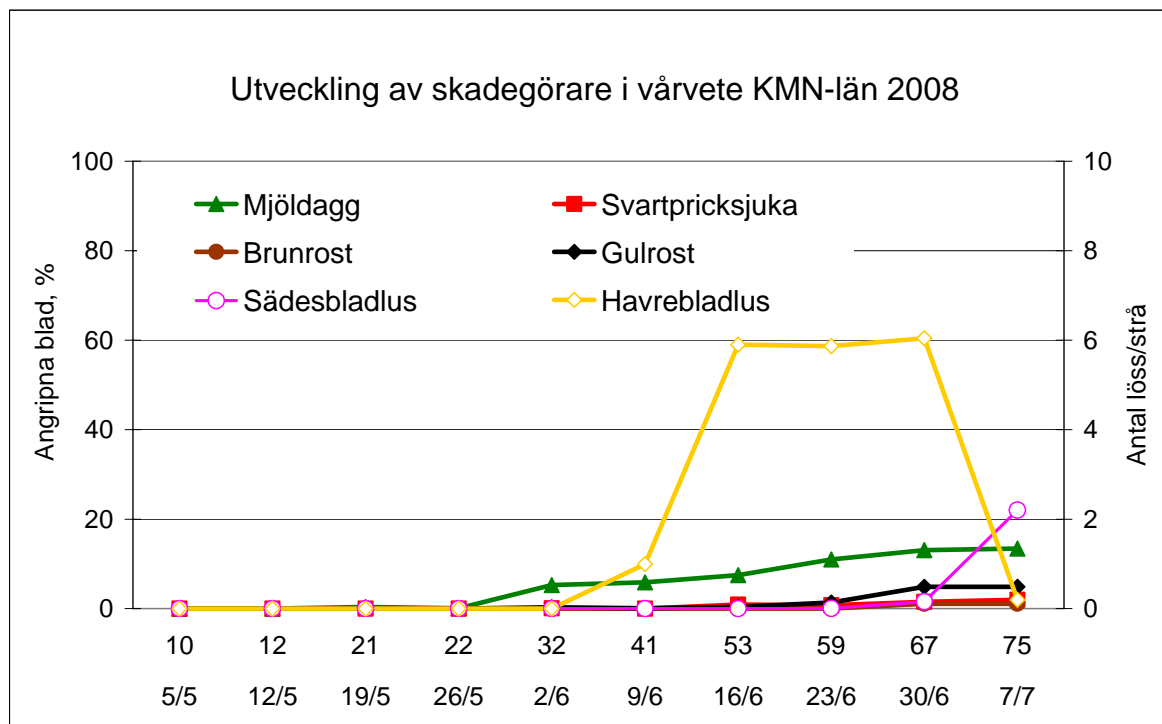
Omfattning och sortfördelning

Tabell 8. Områdesvis sortfördelning i varningsfälten i vårvetet år 2008.

Sort	Quarna	Triso	Vinjett	Summa
Halland	1	0	0	1
NV Skåne	0	0	2	2
SV Skåne	1	2	2	5
M Skåne	0	0	0	0
SÖ Skåne	0	0	1	1
NÖ Skåne	0	0	3	3
Blekinge	0	1	2	3
Summa	2	3	10	15

Utveckling av skadegörare 2008

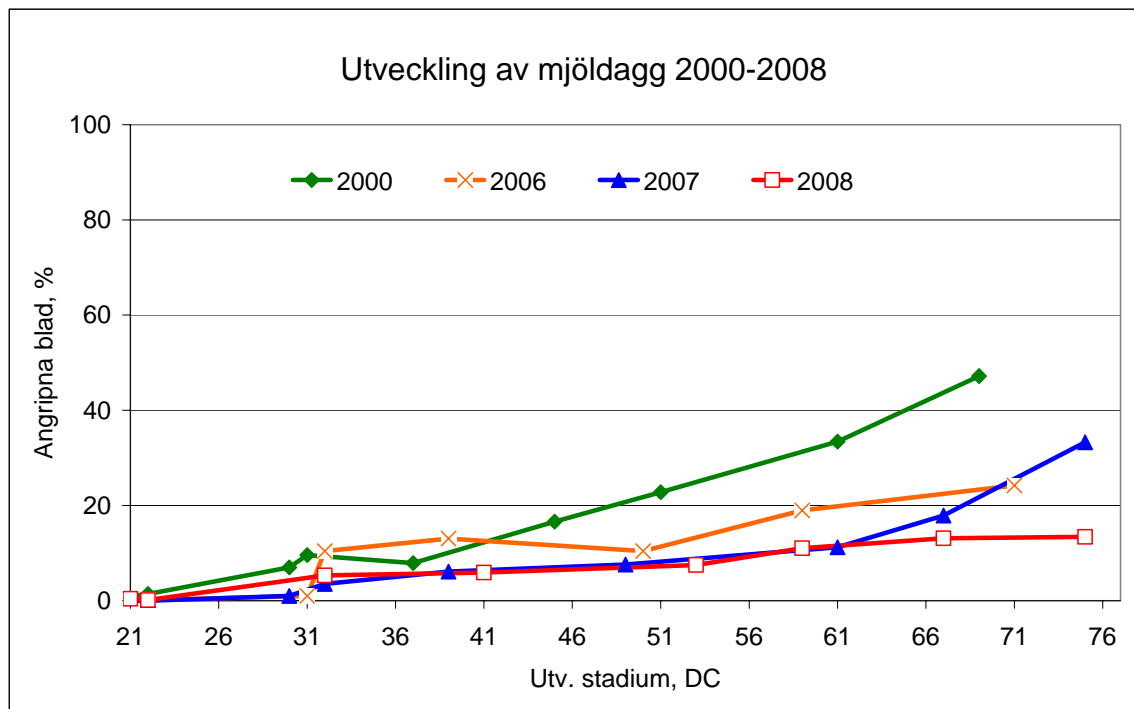
Allmänna nivåer

Figur 37. Skadegörarutveckling i vårvetet 2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

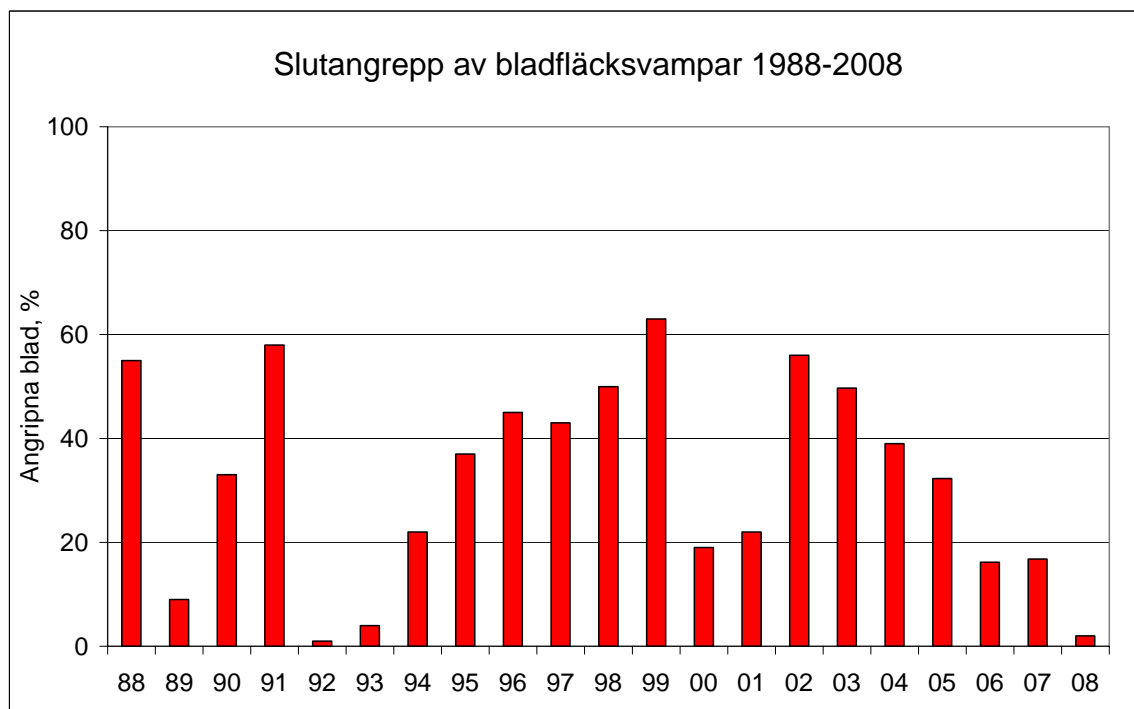
Årsvisa jämförelser

Mjöldagg

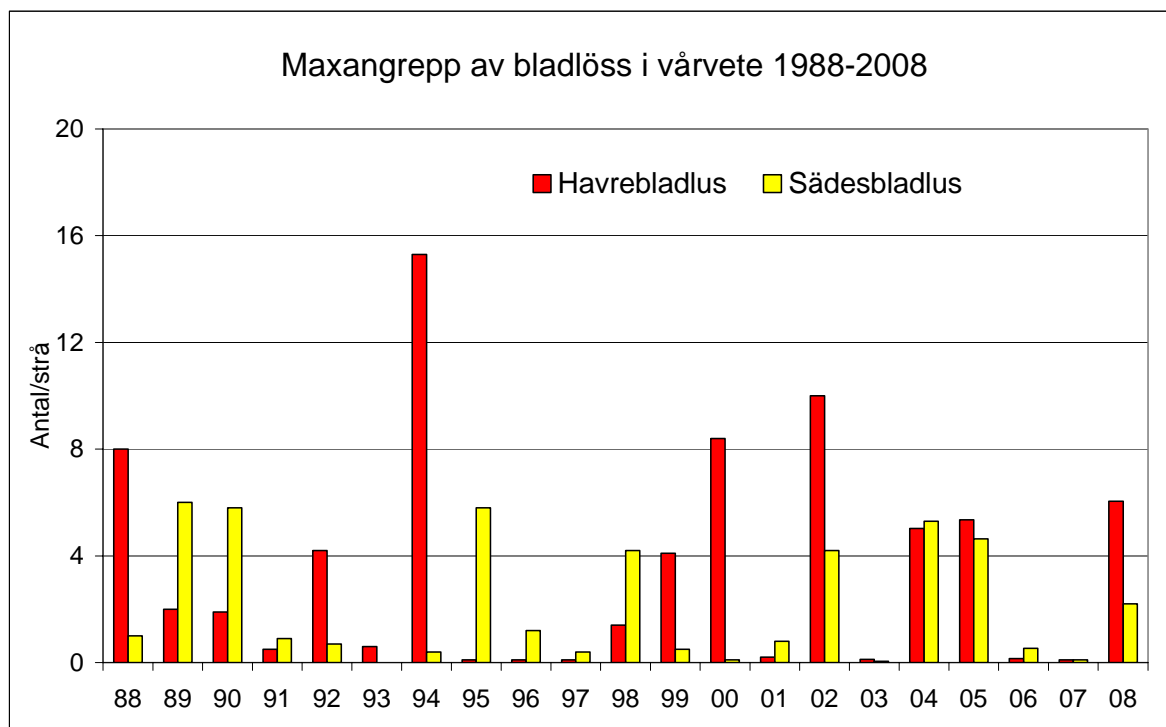
Figur 38. Mjöldaggens utveckling i vårvete 2000-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Bladfläcksvampar

Figur 39. Bladfläcksvampar i vårvete, slutangrepp i DC 65-71, 1988-2008 (svartpricksjuka 2006-2008). Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Bladlöss

Figur 40. Genomsnittligt maxangrepp av bladlöss i vårmete 1988-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

VÅRKORN

Sammanfattning

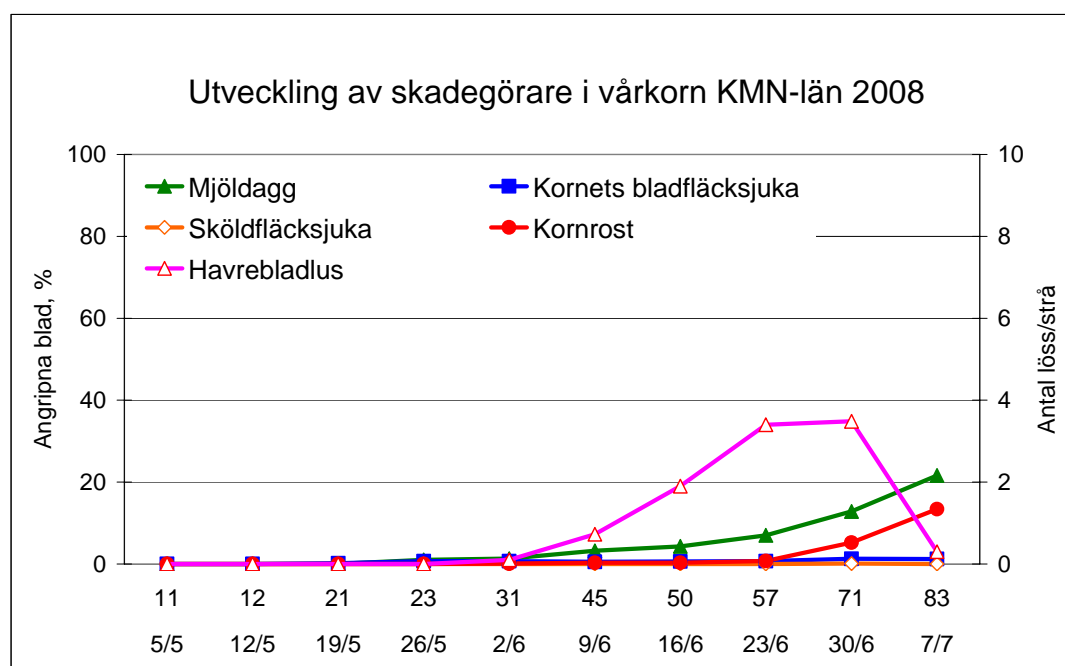
Den torra försommaren ledde till mycket små och betydelselösa angrepp av kornets bladfläcksjuka och sköldfläcksjuka. Kornrost förekom främst i mottagliga sorter såsom Justina och Quench, där angreppen blev ganska kraftiga. Ovanligt för året var att även gulrost konstaterades i vårkorn, dock utvecklades angreppen måttligt och dess betydelse blev liten. Mjöldagg förekom i mottagliga sorter, men angreppen utvecklades långsamt och blev måttliga. Hälften av varningsfälten låg i sorter med mlo-resistens (Justina, Prestige och Quench) i vilka ingen mjöldagg förekom, men däremot mycket så kallade mlo-fläckar (resistensreaktioner). Angreppen av havrebladlöss var ganska omfattande och bekämpnings-tröskeln överskreds i ca en tredjedel av varningsfälten. Sädesbladlus och grönstrimmig gräsbladlus förekom endast i mindre omfattning.

Omfattning och sortfördelning

Tabell 9. Områdesvis sortfördelning i varningsfälten i vårkorn år 2008.

Sort	Gustav	Justina	Prestige	Quench	Sebastian	NFC	Tipple	Övr	Summa
Halland	1	1	1	0	1	0	0	0	4
NV Skåne	0	1	3	1	2	3	3	1	11
SV Skåne	0	1	5	2	4	3	3	0	15
M Skåne	1	1	2	1	1	1	1	1	8
SÖ Skåne	2	2	1	1	1	2	2	2	11
NÖ Skåne	1	1	2	0	0	2	2	2	8
Blekinge	2	2	0	0	0	0	0	0	4
Summa	7	9	14	5	9	11	11	6	61

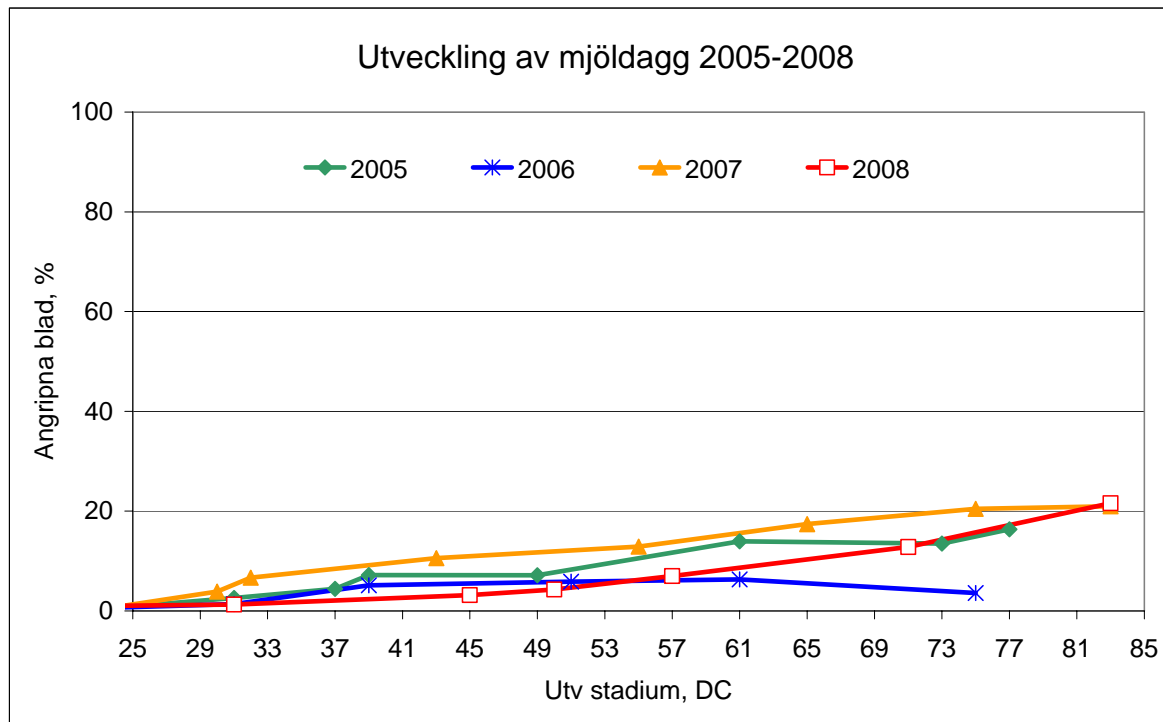
Utveckling av skadegörare 2008

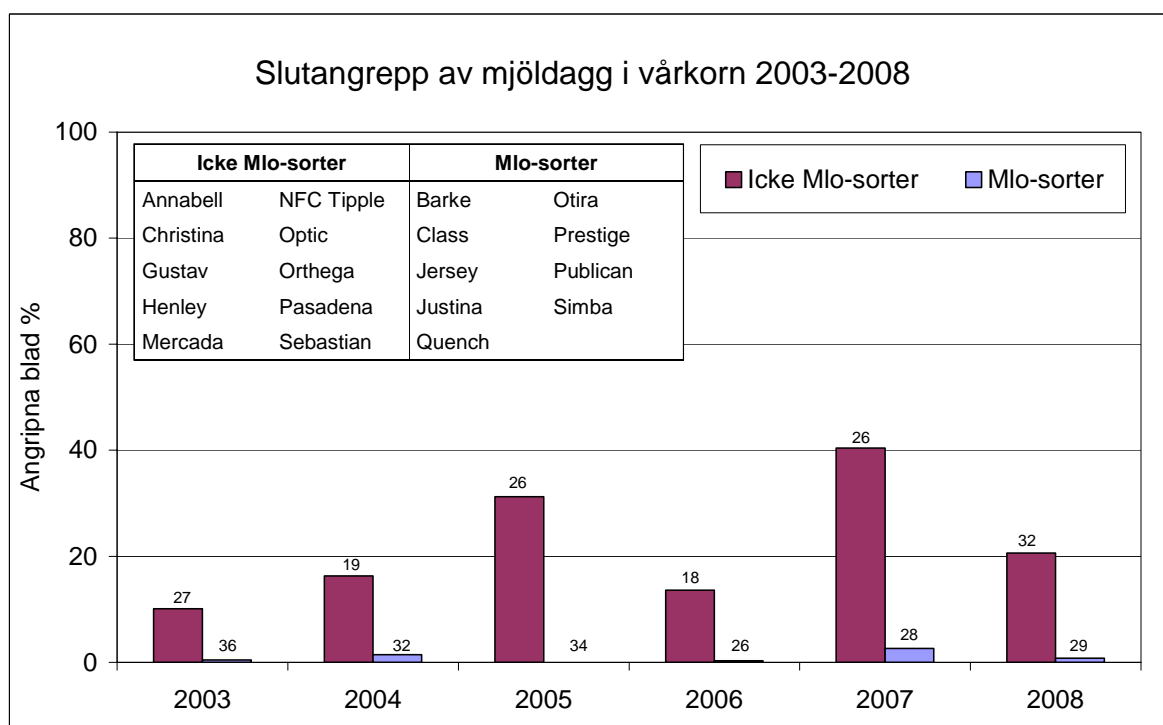
Figur 41. Skadegörarutveckling i vårkorn 2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Årsvisa jämförelser

Mjöldagg

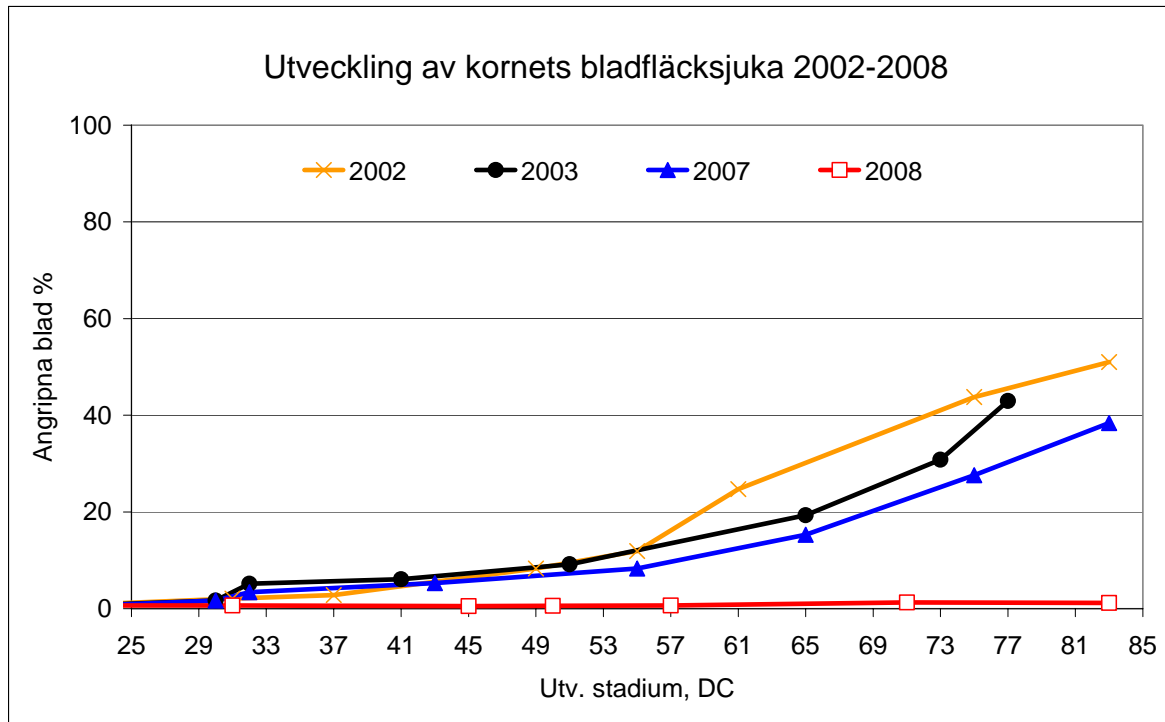

Figur 42. Utveckling av mjöldagg i vårkorn 2005-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

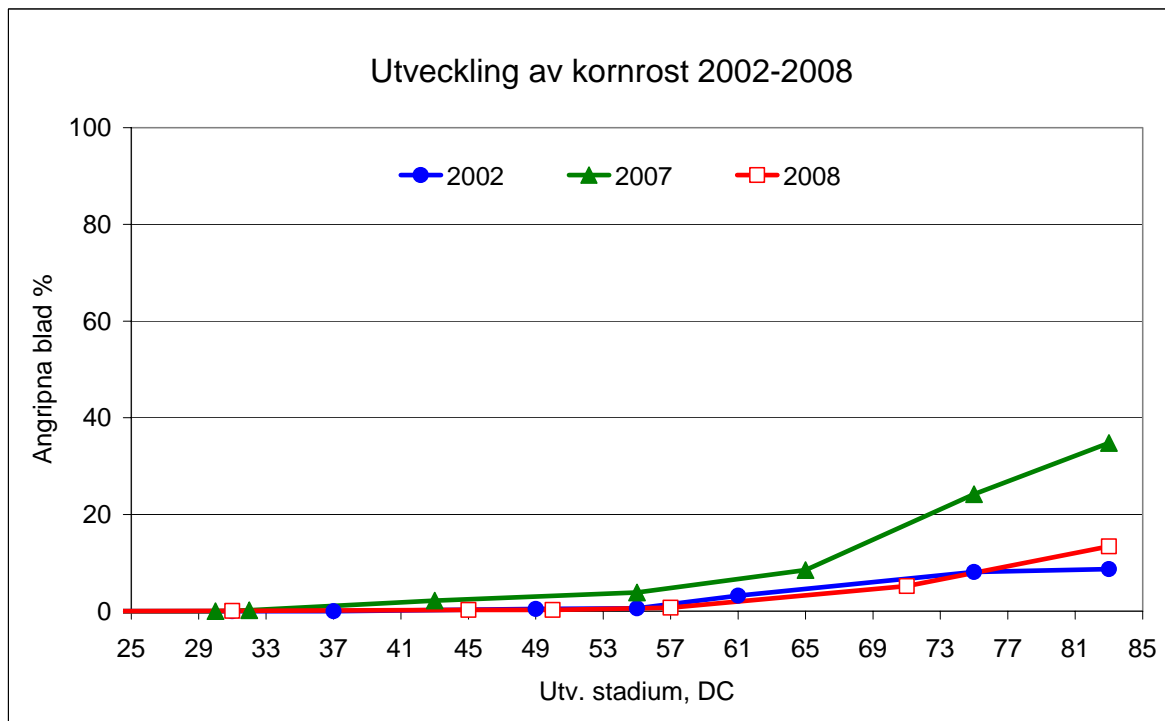
Figur 43. Slutangrepp (DC 70-80) av mjöldagg i vårkorn 2003-2008. Siffran ovanför varje stapel anger antalet fält som ligger som underlag för värdet. Tabellen anger vilka vårkornsorter, utan och med Mlo-resistens, som har ingått i prognos och varning 2003-2008.

Kornets bladfläcksjuka

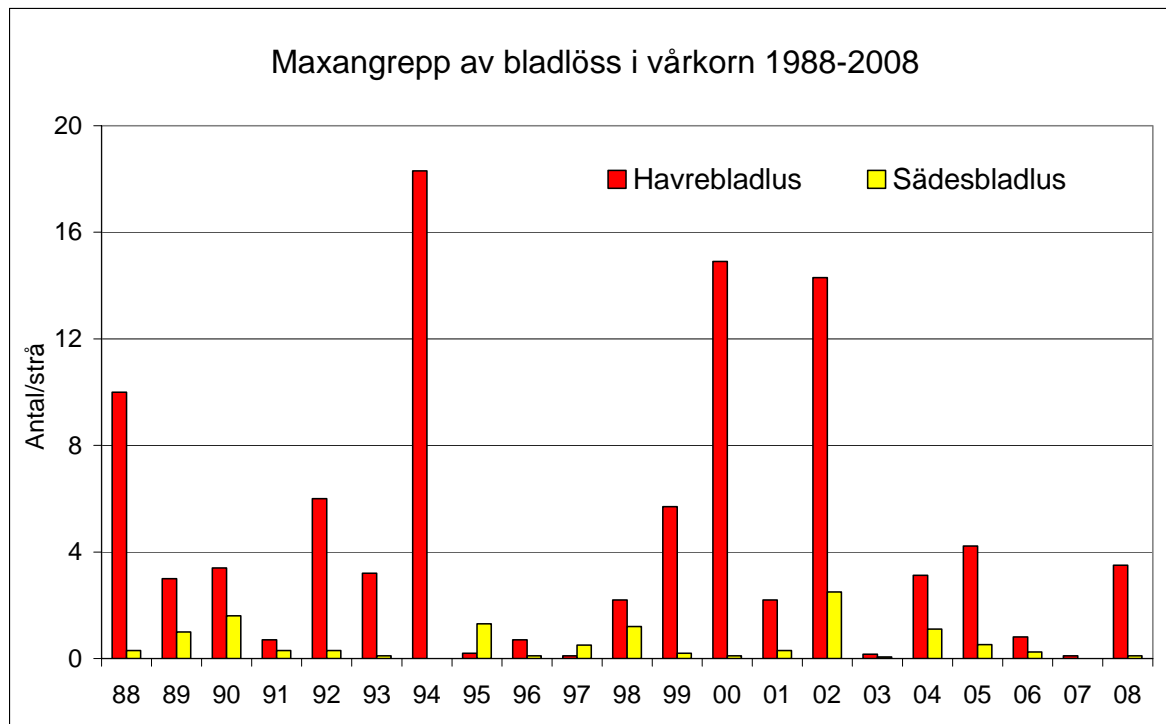
Figur 44. Utveckling av kornets bladfläcksjuka i vårkorn 2002-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Kornrost

Figur 45. Utveckling av kornrost i vårkorn 2002-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Bladlöss

Figur 46. Genomsnittligt maxangrepp av bladlöss i vårkorn 1988-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

HAVRE

Sammanfattning

Angrepp av fritfluga noterades i sju av fälten, med de största angreppen i NÖ Skåne och Blekinge. 90 daggrader uppnåddes generellt ca 7-10 maj och några dagar senare vid kustnära platser. Mjöldaggsangreppen var små, men ökade något i slutet av säsongen. Angreppen av havrens bladfläcksjuka var små och ingen förekomst av kronrost noterades. Havrebladlusen förekom i de flesta fälten och bekämpningsbehov fanns i ca hälften av fälten. Även grönstrimmig gräsbladlus förekom i de flesta fält men i låg frekvens. Sädesbladlusen noterades endast i några fält.

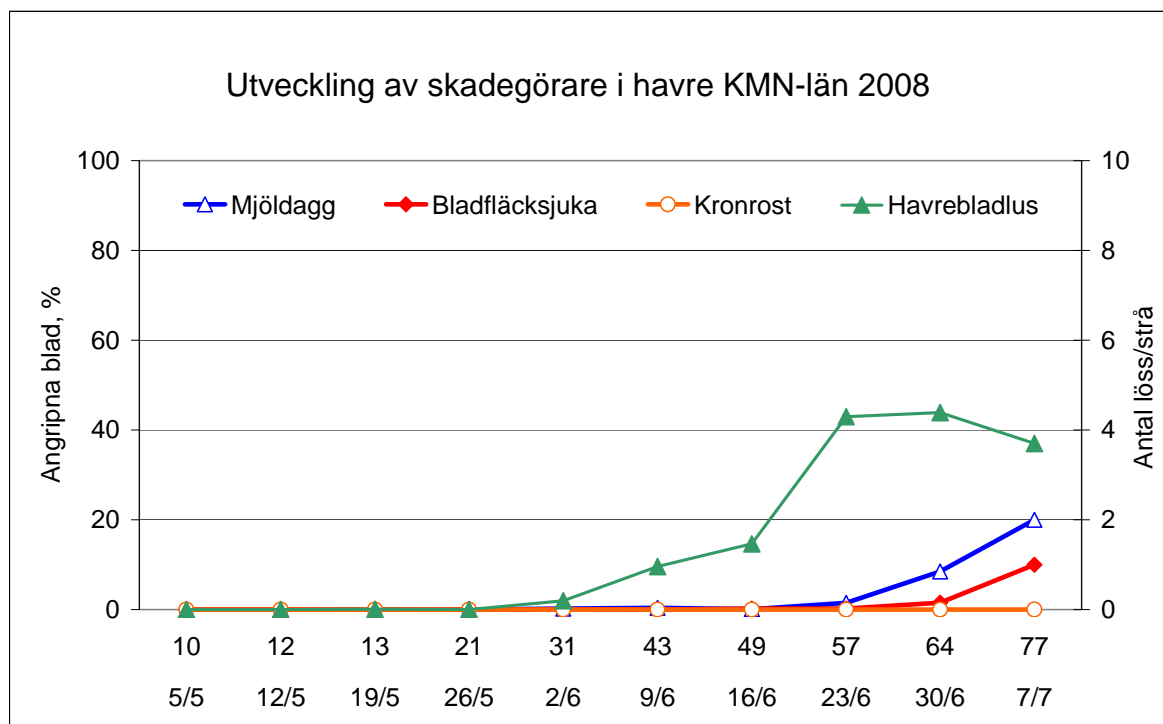
Omfattning och sortfördelning

Tabell 10. Områdesvis sortfördelning i varningsfälten i havre 2008.

Sort	Belinda	Freddy	Ingeborg	Ivory	Kerstin	Summa
Halland	3	0	0	1	0	4
NV Skåne	2	1	1	0	0	4
SV Skåne	0	2	0	0	1	3
M Skåne	1	0	0	0	0	1
SÖ Skåne	0	0	0	0	0	0
NÖ Skåne	2	0	0	0	1	3
Blekinge	0	1	1	1	0	3
Summa	8	4	2	2	2	18

Utveckling av skadegörare 2008

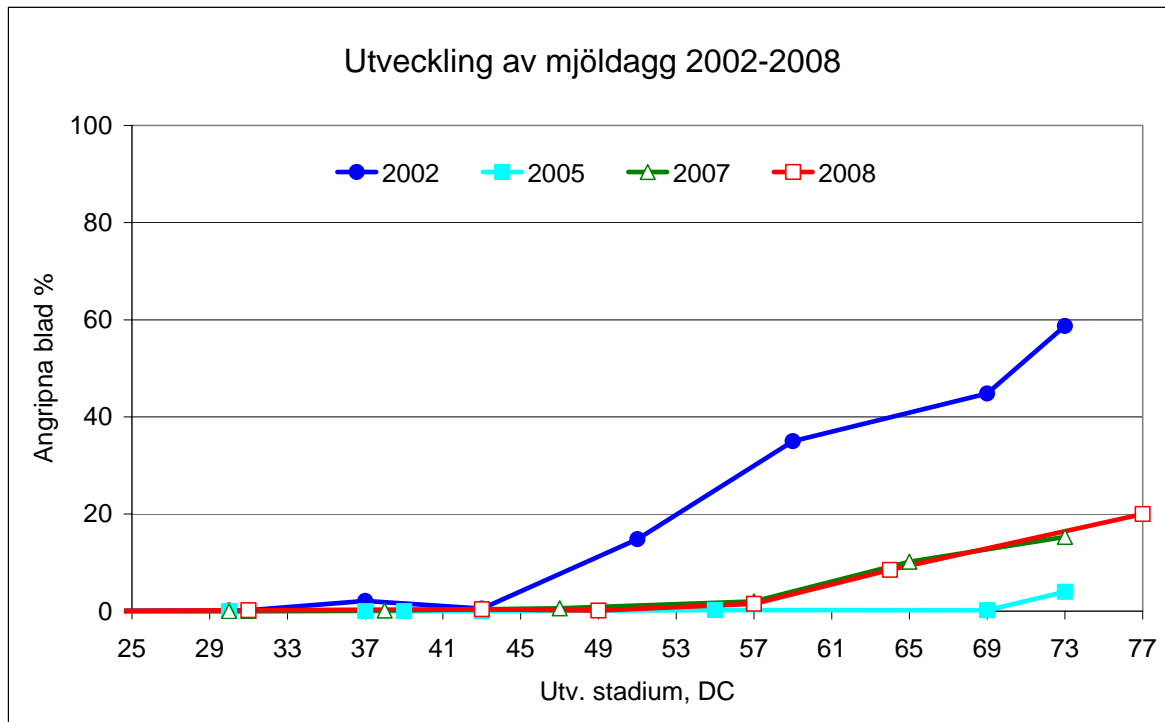
Allmänna nivåer

Figur 47. Skadegörarutveckling i havre 2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

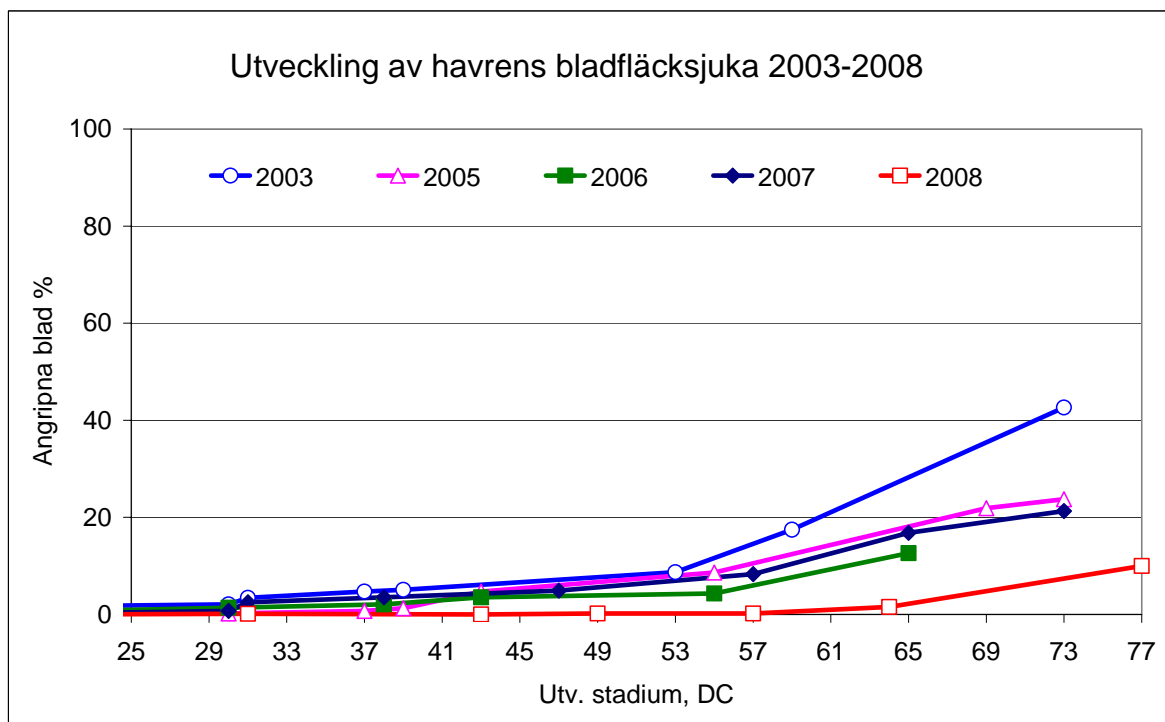
Årsvisa jämförelser

Mjöldagg

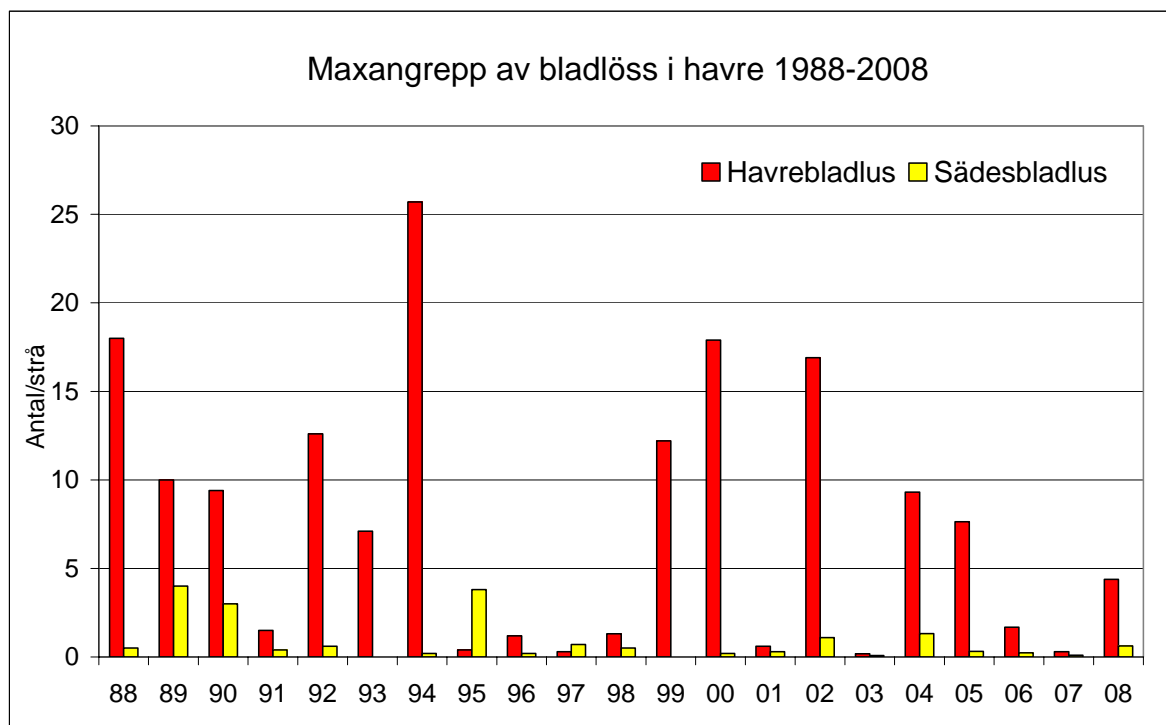
Figur 48. Mjöldaggens utveckling i havre 2002-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Havrens bladfläcksjuka

Figur 49. Utveckling av havrens bladfläcksjuka 2003-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

Bladlöss

Figur 50. Genomsnittligt maxangrepp av bladlöss i havre 1988-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

ÄRTER

Sammanfattning

Observationerna bygger endast på ett fåtal fält. Ärtbladlöss förekom i samtliga fält och bekämpningströskeln överskreds i fyra av sex fält. Bladmögel förekom i fyra av sex fält. Ärttrips förekom inte i något fält. I två fält undersöktes skador av ärtvecklare i ärtbaljorna, inga skador noterades i något av fälten.

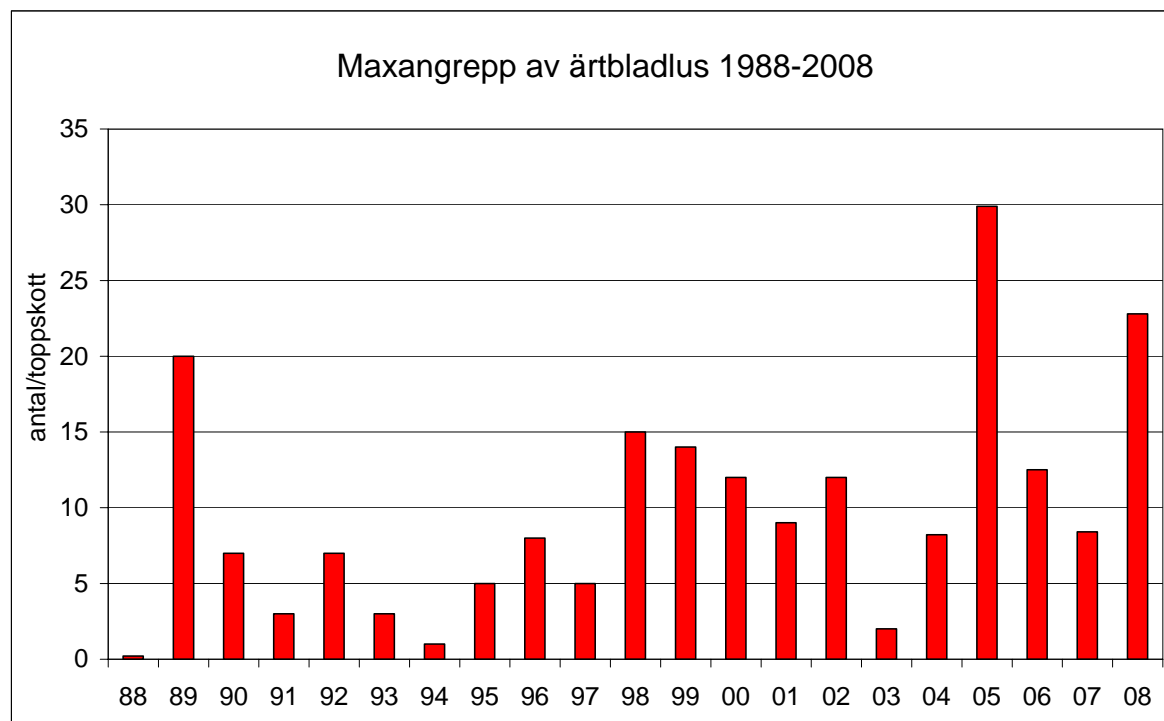
Omfattning och sortfördelning

Tabell 11. Områdesvis sortfördelning i varningsfälten i ärtar år 2008.

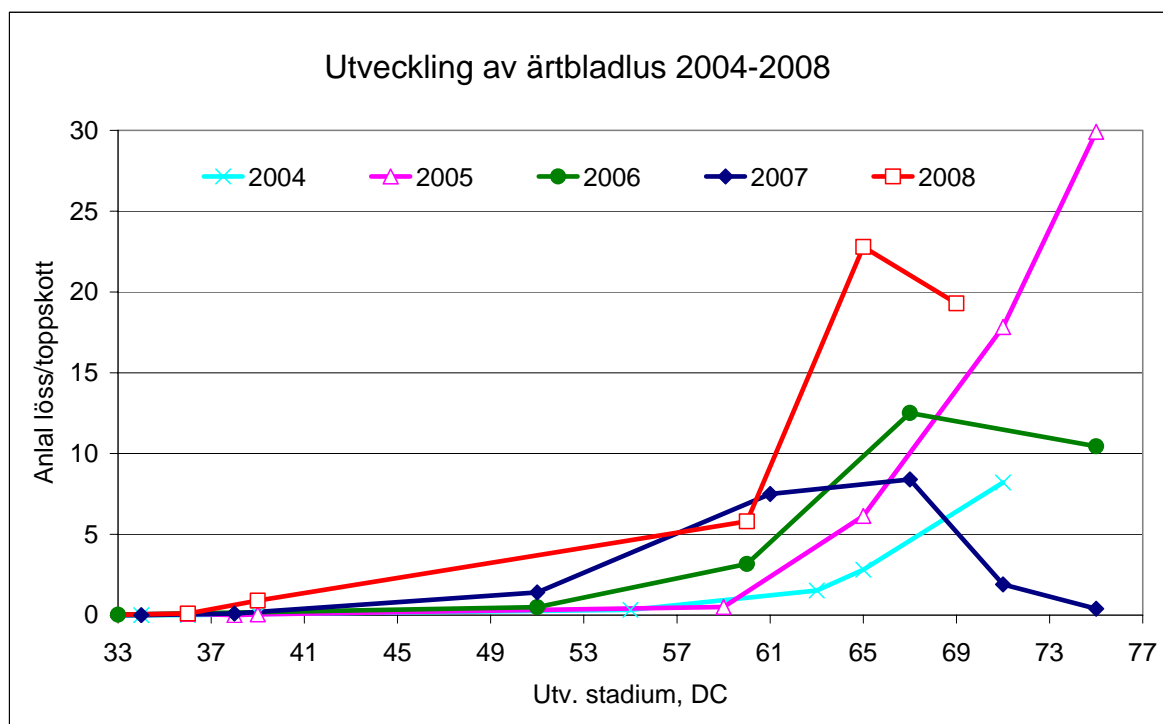
Sort	Celine	Clara	Faust	Rocket	Summa
Halland	0	1	0	0	1
NV Skåne	1	0	0	0	1
SV Skåne	0	0	0	0	0
M Skåne	0	0	0	0	0
SÖ Skåne	0	0	2	0	2
NÖ Skåne	0	0	1	0	1
Blekinge	0	0	0	1	1
Summa	1	1	3	1	6

Årsvisa jämförelser

Ärtbladlöss

Figur 51. Genomsnittligt maxangrepp av ärtbladlusen 1988-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge. OBS! Endast ett fåtal fält 2008.

Figur 52. Utveckling av ärtbladlus i årt 2004-2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge.

HÖSTRAPS

Sammanfattning

Det var ett mycket gynnsamt år för höstrapsen, vilket resulterade i mycket höga skördenivåer. Den genomsnittliga skörden i Sydsverige blev 39 dt/ha och så hög snittskörd har inte erhållits i Sydsverige sedan toppåret 1989.

Förekomsten av **rapsbagg** i höstrapsen var ganska liten och bekämpningsbehovet måttligt. Från frilandsgrönsaker i SV Skåne (blomkål och squash) rapporterades om dåliga effekter av pyretroider på rapsbagg och två känslighetstester genomfördes under sommaren 2008. Resultaten från dessa två testerna bekräftade att pyretroidresistens förekom.

Den blygrå rapsviveln noterades med en låg förekomst i hälften av fälten.

Utvecklingen av apothecier startade strax före blomning och vid blomning förekom apothecier i flertalet fält. Trots det blev angreppen av **bomullsmögel** ganska små, medelangrepp 6 % angripna plantor. Angrepp av **kransmögel** förekom i många fält men angreppen visade sig främst som bronsfärgade stjälkar, vilket är mindre allvarligt jämför med om plantorna blir helt svarta av mikrosklerotier. Angrepp av **torröta** förekom på många plantor men det handlade främst om stjälgangrepp och dess betydelse var ganska liten, **Ljus bladfläcksjuka**, **svartfläcksjuka** och **gråmögel** förekom i liten utsträckning. Enstaka fält angreps av **kålmjöldagg**.

Angrepp av **rapsjordloppa** förekommer i cykler med ca sju års mellanrum. Senaste toppen ägde rum 2000-2002 och nuvarande topp borde nå sin kulmen i år. Inflygningen under hösten 2007 var medelstor, men mängden övervintrande larver blev oväntat stor. Vid den undersökning av larvförekomst som görs i mars/april har tidigare år främst de senare (andra och tredje) larvstadierna varit dominerande. Ovanligt för våren 2008 var att en stor mängd larver i första larvstadiet hittades i plantorna. Detta tyder på att inflygningen under hösten 2007 var utdragen och sen. Inflygningen under hösten 2008 blev mycket stor och bekämpningströskeln överskreds inte bara i SV Skåne utan även i SÖ, M och NV Skåne.

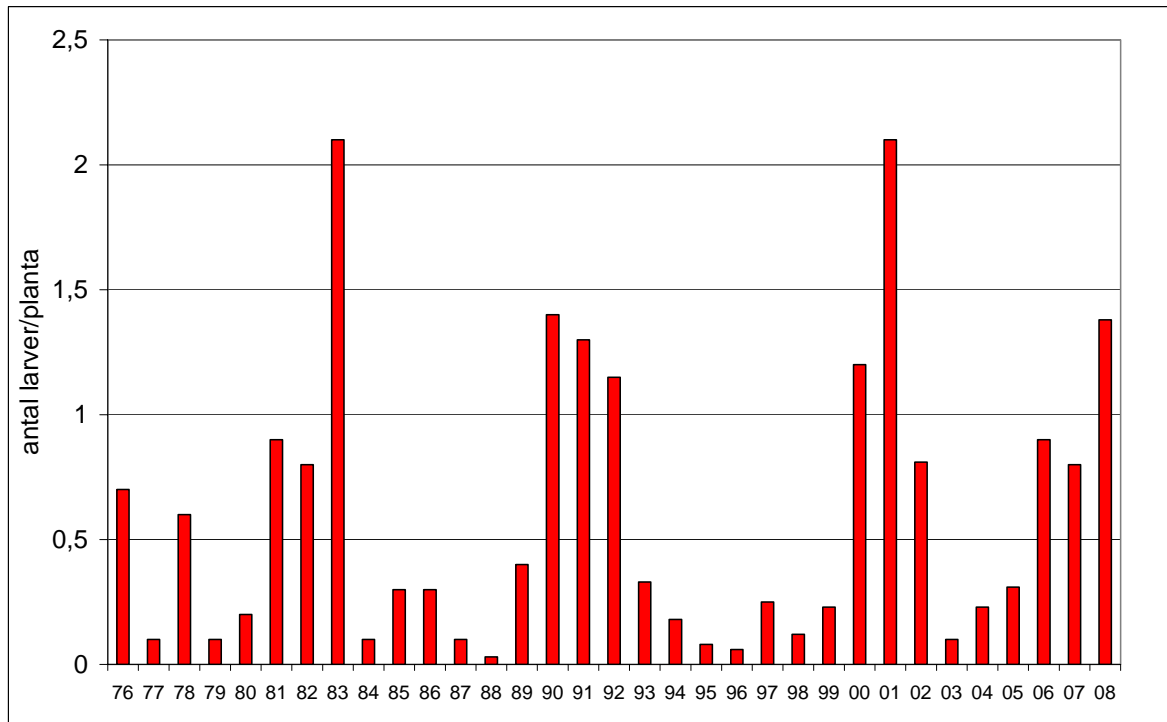
Omfattning och sortfördelning

Tabell 12. Områdesvis sortfördelning i varningsfälten i höstraps år 2008.

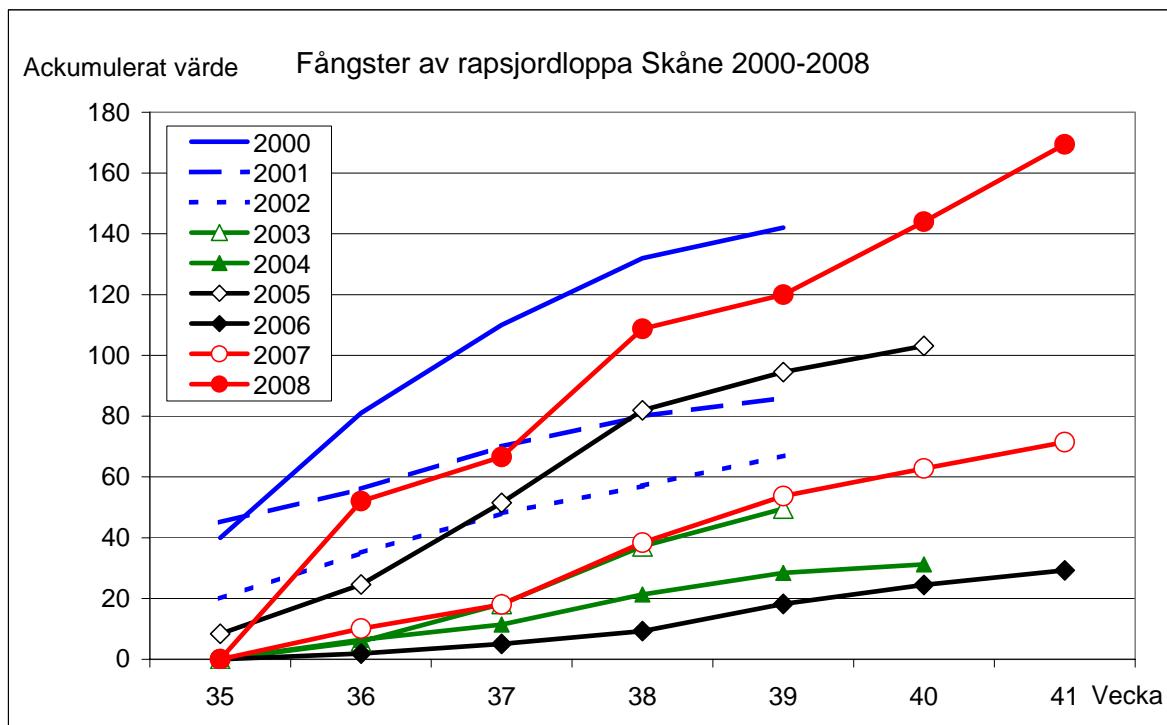
Sort	Catalina	Oase	Pr46w31	Summa
Halland	0	0	1	1
NV Skåne	2	0	0	2
SV Skåne	0	1	2	3
M Skåne	0	1	0	1
SÖ Skåne	0	0	2	2
NÖ Skåne	0	1	0	1
Blekinge	0	0	1	1
Summa	2	3	6	11

Årsvisa jämförelser

Rapsjordloppa

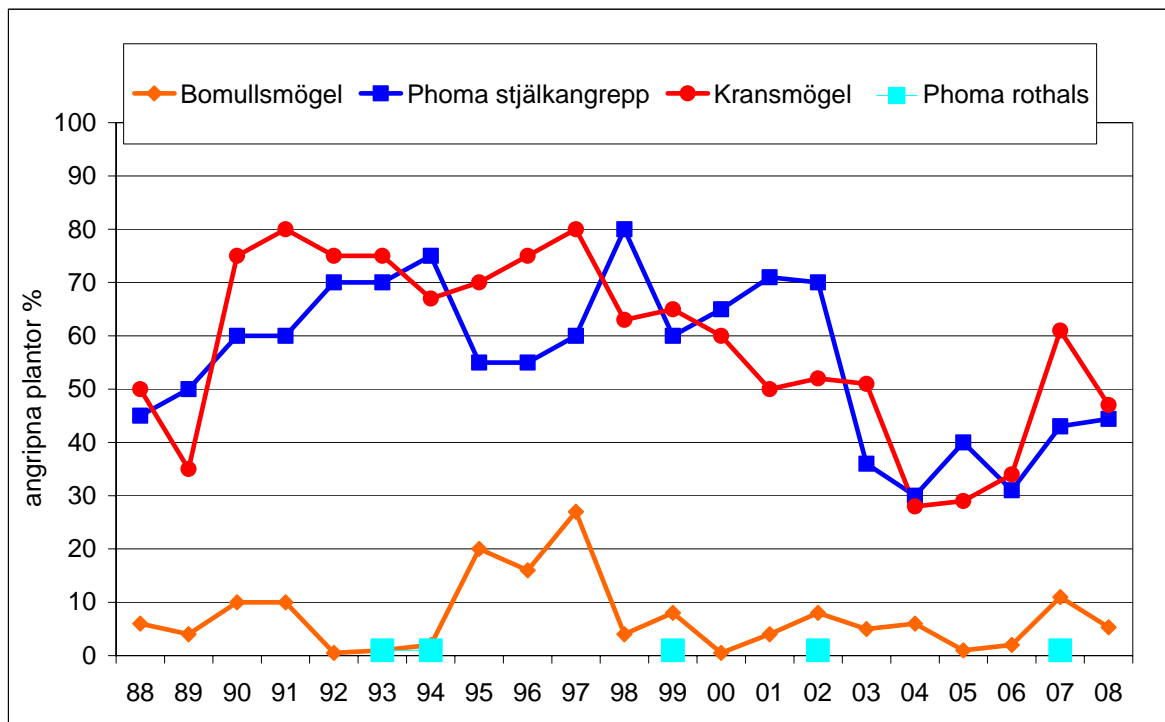
Figur 53. Antal larver per planta i obehandlade höstrapsfält, Skåne 1976-2008. Skadetröskel 0,5

larver/planta. Resultat av provtagning i mars-april.

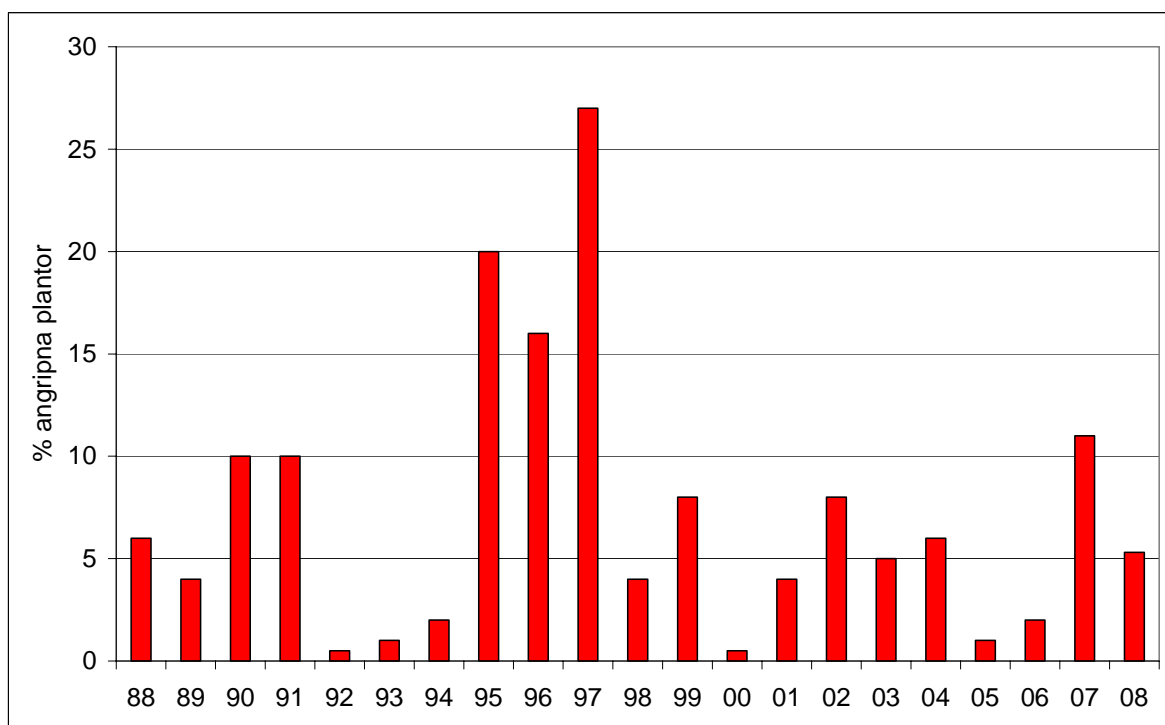
Figur 54. Höstinflygning av rapsjordloppa till höstrapsfält 2000-2008, skålfångster. Medeltal av 13-25 fält/år i Skåne. Den veckovisa fångsten är summerad.

Svampsjukdomar

Figur 55. Angrepp av olika svampsjukdomar i höstraps i Skåne 1988-2008. Årliga inventeringar av 25-40 fält.

Bomullsmögel

Figur 56. Inventering av bomullsmögel i höstraps, Skåne 1988-2008

POTATIS

Sammanfattning

Stritar observerades i några fält redan vid graderingens början i mitten av maj. Den första inflygningstoppen var måttligt stor och kom i början av juni. Störst var inflygningen i Blekinge, NÖ och NV Skåne, där flertalet fält bekämpades. Den andra generationens inflygning var relativt utdragen men hade en topp i slutet av augusti. Bladlöss observerades i några fält men nivåerna var väldigt låga.

Växtskyddscentralen medverkade 2008 tillsammans med rådgivare inom potatisområdet i ett rapporteringssystem för bladmögelangrepp, vilket har sammanställts på Internet (www.web-blight.net). De första bladmögelangreppen registrerades på Sydkusten i en färskpotatisodling i slutet av maj, vilket är ca två veckor tidigare än under 2006 och 2007 men ungefär samma tidpunkt som 2004 och 2005. Den torra försommaren medförde att infektionstrycket var ganska lågt och i konventionell odling konstaterades de första angreppen inte förrän i slutet av juni. Överlag var angreppen inte lika utbredda som tidigare år men i de fält där intervallen mellan behandlingarna varit för långa konstaterades angrepp på flera platser, dock ganska sent på säsongen.

Angreppen av torrfläcksjuka (*Alternaria spp*) var små. Den högsta angreppsnivån som noterades var 5% angripen yta i ett fält i M Skåne, i övriga fält var angreppen små eller obefintliga.

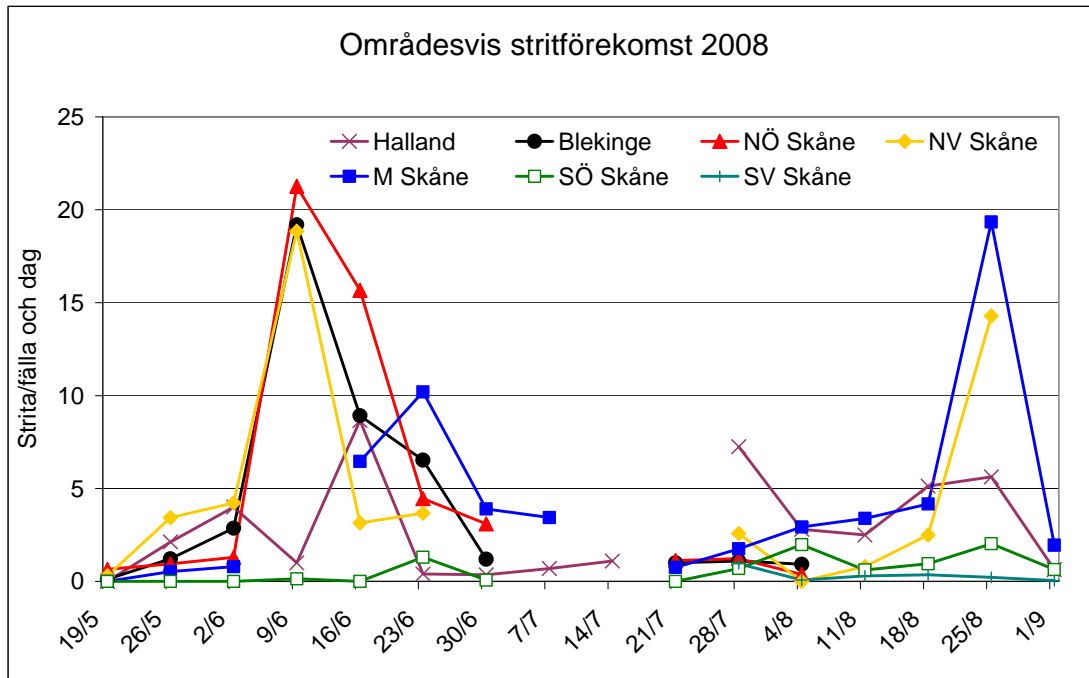
Omfattning och sortfördelning

Tabell 13. Områdesvis sortfördelning i varningsfält i potatis år 2008.

Sort	Bintje	Folva	Kardal	Kuras	Saturna	Ovr	Summa
Halland	0	2	0	0	2	3	7
NV Skåne	1	0	0	0	0	1	2
SV Skåne	0	0	0	0	0	1	1
M Skåne	1	0	0	0	1	0	2
SÖ Skåne	0	0	0	1	0	2	3
NÖ Skåne	0	0	1	0	0	1	2
Blekinge	0	0	1	1	0	0	2
Summa	2	2	2	2	3	8	19

Utveckling av skadegörare 2008

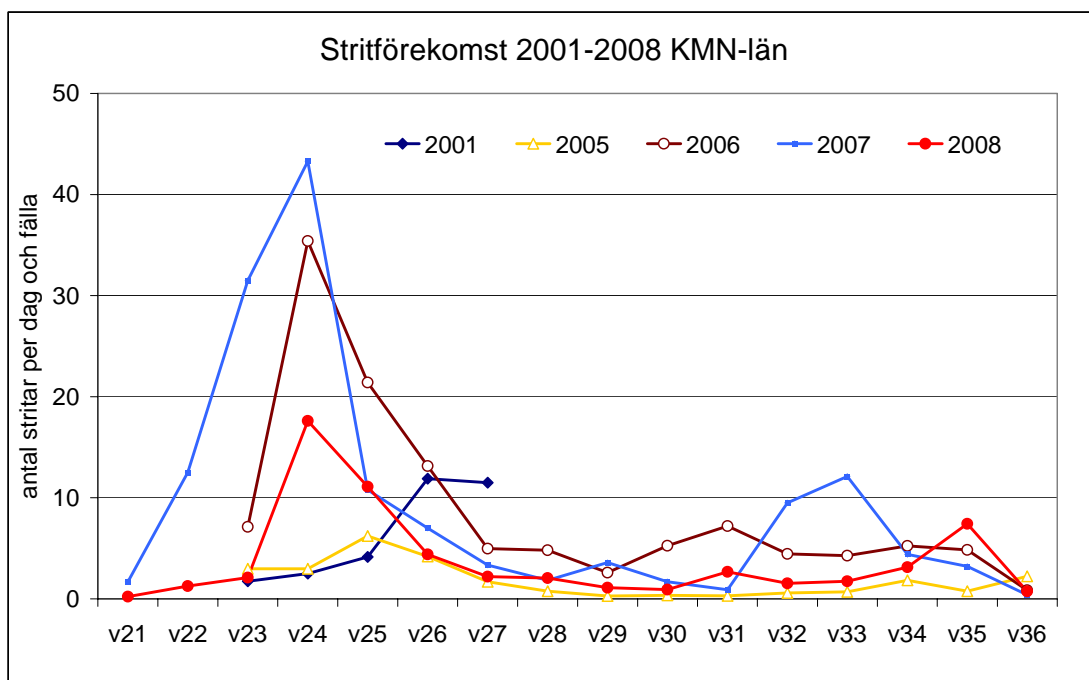
Stritar

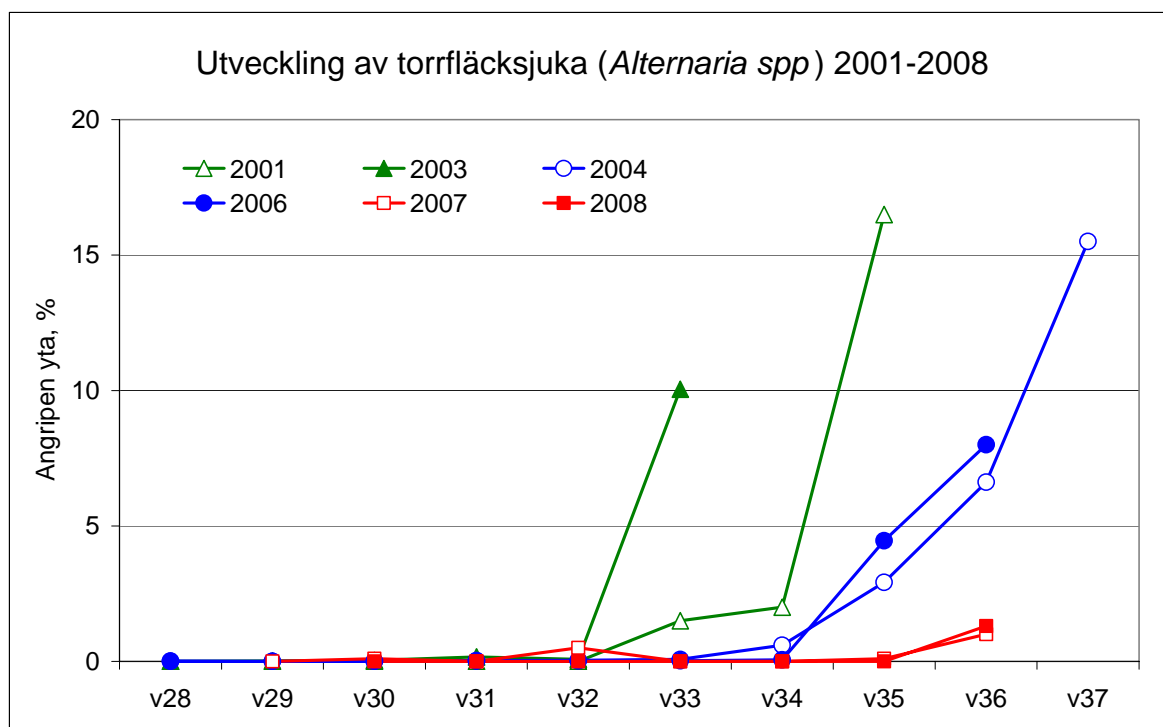
Figur 57. Stritförekomst i matpotatis- men främst stärkelsepotatisfält vecka 21-36, 2008.

Årsvisa jämförelser

Stritar

Figur 58. Veckovis stritförekomst i matpotatis- men främst stärkelsepotatis 2001-2008.

Figur 59. Utveckling av torrfläcksjuka (*Alternaria spp*) 2001-2007, ca 10-15 fält/år (2001-2003 övervägande i stärkelsepotatis och under 2004-2008 i både mat- och stärkelsepotatis).

SOCKERBETOR

Sammanfattning

Medelsådatum var 21 april vilket är ca 10 dagar senare än normalt. Uppkomsten var i regel god, men den torra försommaren medförde att fröna i en del fält hamnade i alltför torr jord varför uppkomsten här blev ojämn. Inga problem med **jordburna insekter** eller rotbrand noterades. **Betflugans** ägg noterades i de flesta fälten, flest i NÖ och M Skåne, där även begynnande blåsmenor observerades. I övrigt var angreppen av betfluga inte så stora. Ovanligt mycket **persikbladlöss** fångades i sugfällan i Alnarp, men inga observationer av persikbladlöss gjordes i fält. Angreppen av virusgulst blev också små. **Betbladlusen** började dyka upp i fält redan i slutet av maj men bekämpningströskeln uppnåddes inte förrän i slutet av juni. Totalt sett blev angreppen av betbladlus ganska stora under 2008 och bekämpningströskeln passerades i många fält. Normalt brukar Gauchobetningen ge ett skydd mot bladlöss under hela juni, men den svagare effekten i år kan troligen hänföras till den torra försommaren. Transporten av betningsmedlet till rötterna blev nedsatt i den mycket torra jorden, vilket medförde mindre upptag och försämrad effekt.

Bevakning av svampsjukdomar gjordes i ett projekt av Nordic Beet Research (NBR) i samarbete med Agricenter på 40 platser runtom i Skåne. Resultaten publicerades varje vecka på www.sockerbetor.se. Inventeringen startade i slutet av juli och då fanns redan **Ramularia** i sex fält och svampen ökade under de följande veckorna. I mitten av augusti började även **mjöldagg** och **betrost** uppträda i fälten. Den första bekämpningströskeln (begynnande angrepp före 1 aug) överskreds i 2 av de 40 fälten. Den andra bekämpningströskeln (5-15% angripna blad 1-15 aug) överskreds i 8 fält. Inventeringen avslutades vecka 35 och då var den tredje bekämpningströskeln (>45% angripna blad 15 aug-15 sep) uppnådd i 11 fält, endast två fält var helt utan angrepp.

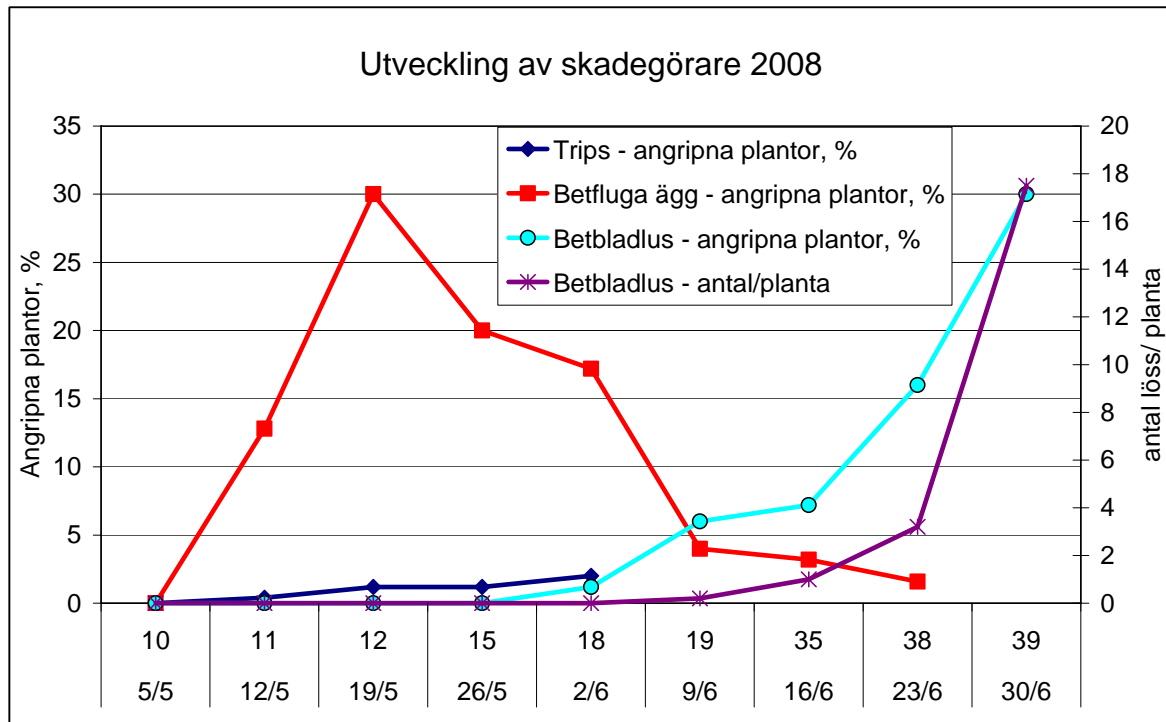
Omfattning och sortfördelning

Tabell 14. Områdesvis sortfördelning i varningsfälten i sockerbetor år 2008.

Sort	Julietta	Nexus	Opta	Rasta	Sophia	Suez	Summa
Halland	0	0	1	1	0	0	2
NV Skåne	0	0	0	1	0	0	1
SV Skåne	1	0	0	1	0	0	2
M Skåne	0	0	0	1	0	0	1
SÖ Skåne	1	0	0	1	0	0	2
NÖ Skåne	0	1	0	0	1	1	2
Blekinge	0	0	0	2	0	0	2
Summa	2	1	1	7	1	1	12

Utveckling av skadegörare 2008

Insekter

Figur 60. Angrepp av skadeinsekter i sockerbeter 2008. Medeltal för Halland, Skåne och Blekinge

Adresser:
Växtskyddscentralen
Dragarbrunnsgatan 35
753 20 Uppsala
Tel. 018-69 38 31/32

Växtskyddscentralen
581 86 Linköping
Tel. 013-19 65 90

Växtskyddscentralen
Box 224
532 23 Skara
Tel. 0501-60 58 60

Växtskyddscentralen
Flottiljvägen 18
392 41 Kalmar
Tel. 0480-42 00 25

Växtskyddscentralen
Box 12
230 53 Alnarp
Tel. 040-41 50 00

Webbplats: www.sjv.se/vsc

Jordbruksverket
551 82 Jönköping
Tfn 036-15 50 00 (vx)
E-post: jordbruksverket@sjv.se
Webbplats: www.sjv.se

ISSN 1102-8025
JO07: 24